

Diakoni i kyrkan

Ämnesområde: Praktisk teologi
Poäng: 10 poäng
Institution: Metodistkyrkans Nordiska Teologiska Seminarium ,Överås
Göteborg
Student: Tyrone Eklund
Handledare: Jörgen Thaarup
Student opponent: Andreas Höilund
Läror opponent: Ingrid Svensson
Tidsangivelse: 29 Maj 2008 uppsats klar

Innehållsförteckning

1	Inledning
1.1	Bakgrund
1.2	Problemformulering
1.3	Metod
1.4	Källor
2	Fyra kyrkors teologi, historik och bakgrund i Sverige med fokus på diakoni
2:1	Metodistkyrkan
2:2	Frälsningsarmén
2:3	Smyrnakyrkan
2:4	Serbisk Ortodoxa kyrkan
3	Intervjuer
3.1	Metodistkyrkan
3.2	Frälsningsarmén
3.3	Smyrnakyrkan
3.4	Serbisk Ortodoxa kyrkan
4	Sammanfattning
5	Litteraturlista

1 Inledning

Jag har valt att skriva min uppsats inom ämnet praktisk teologi. Under mina tre och ett halvts år av teologstudier har det väckts ett intresse av att jämföra flera samfunds teologiska ramar och diakoniverksamhet på grund av att vi på seminariet tillhör olika kyrkor.

Under lektionerna har frågorna haglat stort om mångt och mycket vilket har berikat och man finner att de som är från samma samfund är präglade av deras kyrkas teologi och verksamhet. Kyrkorna strävar efter att vinna människor och samtidigt behålla sina traditioner samt att hålla fast sin teologi.

Min uppfattning har blivit att ett samfunds, kyrkas eller rörelses identitet grundar sig i på vilket sätt man förmedlar sin teologi till åhörarna och det speglar sig också i deras verksamhet. Mitt intresse för att jämföra har alltid varit stort och vad gör de ute i samhället på det praktiska planet. Min önskan är när jag skrivit denna uppsats är att jag har kommit närmare Metodistkyrkans, Frälsningsarméns, Pingstkyrkans, Serbisk ortodoxa kyrkans teologi och diakoniverksamhet och hur deras teologi präglar deras arbete och vad de har för målgrupper samt vilka gör mest för hjälpverksamheten.

1.1 Bakgrund

Min orsak till att jag valt att skriva denna uppsats med rubrik *diakoni i kyrkan* och beskrivelse av deras verksamhet är följande, jag vill komma fram till hur de olika kyrkornas teologi präglar deras verksamhet inom deras verksamhet och hur den speglar sig ute i samhället.

Det har framkommit starkt då vi i föregående kurs i dogmatik hade en kursbok som heter den goda grunden skriven av Thorvard Källstad i kapitlet 2 metodismens grundläggning skildras det hur de första metodisterna hängivet idkade hjälparbete bland sjuka fattiga och fångar och eljest nödställda människor deras hjärta för dem som hade det svårt fascinerade mig de var så totalt hängivna att vara ordets tjänare och vara tjänare utåt för de mindre bemedlade.

Tror också att min bakgrund i pingstkyrkan i ett litet samhälle Tidaholm har präglat mig och lett mig fram till mitt ämnesval i min uppsats, där var hjärtat stort för de mindre bemedlade pastorn var två gånger i tjänst som fängelsepastor på Tidaholmsanstalten.

Församlingen hade också en öppen hand för de utslagna, just den öppna famnen och att församlingen var familjär och utåtriktad har gett mig en djup kristen tro och vilket har väglett mig genom livet och jag känner att min nya kyrka har det men jag vill komma närmare diakonibegreppet i de olika samfundena. Just min kallelse att vara en ordets tjänare både i kyrkan och utåt sett är något jag vill kunna ha på plats i min uppsats för att lägga mitt pussel helt. Min mor och far är medlemmar i frälsningsarmen i en liten församling där är hjälpverksamheten stor på olika plan på det praktiska planet och vilket också har inspirerat mig till mitt ämnesval.

Att jag valde serbisk- ortodox kyrkan är att mina vänner har anknytning till den församlingen och jag har varit inne i deras kyrka och tittat på de vackra målningarna som just de ortodoxa kyrkorna är kända för samt jag tycker deras sätt att fira gudstjänst på är fascinerande.

1.2 Problemformulering

I min problemformulering vill jag framlägga de olika församlingarna/ kyrkors / kårs historia bakgrund teologi med fokus på diakoniverksamheten . Samt hur man ser på uppdraget att

tjäna och ta ansvar i samhället. Och hur kan kyrkorna erbjuda människor mötesplatser. Och hur präglar sig teologin i de olika samfundens verksamhet samt vilka målgrupper jobbar man med och varför samt vilket är den största målgruppen .

1.3 Metod

För att begränsa mig i valet av ämnet kyrkornas diakoni har jag valt att fördjupa mig i kyrkornas diakoniverksamhet i Sverige.

Jag vill visa hur kyrkan /församlingen/kåren arbetar i sin verksamhet och hur speglar sig de olika kyrkornas teologi i diakoniverksamheten.

Och jag kommer även att beskriva de olika kyrkornas historik och bakgrund.

1.4 Källor

Den litteratur som har utvalts för följande ämne är högst representativ för just ämnet diakoni böckerna är på en god akademisk nivå och följer således seminariets krav av litteratur.

För att få ett godkänt val av mitt litteraturval bad jag således seminariets rektor Jörgen Thaarup att utvälja vilken litteratur som följer sig till föga för följande ämne.

En studie av fyra kyrkors diakoniarbete i Sverige.

Eftersom det är fyra kyrkors diakoniverksamhet och en studie av hur deras teologi är så finns det 14 stycken böcker samt litteraturhäfte som är kvalificerade och mycket detaljrika.

2: 1 Metodistkyrkans historik och bakgrund.

Metodismen i Sverige har sin första historia knuten till den engelske metodistpastorn George Scotts verksamhet här 1830 – 42. Scotts inflytande satte spår på flera områden. Han fick stor betydelse för Carl– Olof Rosenius en av evangeliska Fosterlandsstiftelsens grundare.¹

¹ Hofgren 1990 sid 107.

George Scott hade inkallats till Sverige av industriledaren Samuel Owen för att fungera som huspredikant hos honom och verka bland hans anställda arbetare. Scott kom också att inofficiellt att fungera som predikant vid engelska legationen. Personalen där var anglikansk, och Scott kom att inta en ekumenisk alliansorienterad ståndpunkt. Redan efter ett år började Scott predika också på svenska, och mycket folk samlades till hans Gudstjänster i Engelska kapellet (sedermera kallat Betlehemskyrkan) i Stockholm. Scott tog nya egna initiativ på en rad nya områden, bl.a. vid bildandet av Svenska sammanslutningar för bibel och traktatspridning, yttre mission och nykterhet.

Hans förkunnelse blev det metodistiskt specifika allt mindre betonat, under det att det allmänpietistiska markerades allt mera. Något större intresse för att grunda en särskild metodistförsamling visade han inte, istället var det andlig väckelse inom Svenska kyrkan som utgjorde målet för hans verksamhet.²

Hans arbete var på inget sätt enkelt och han hånades och motarbetades kraftigt. Den 20 mars 1842 predikade Scott i Engelska kyrkan då det kom in en stor folkmassa i kyrkan. Scott fick fly ut genom en korridor i kyrkan och gudstjänsten fick avbrytas. Då myndigheterna inte kunde lova något skydd för Scotts fortsatta verksamhet var han tvungen att lämna Stockholm. Avresan från Stockholm blev inte på något sätt trevlig. Vännerna fick aldrig möjlighet att säga adjö till honom och Scott var tvungen att hålla sig gömd då ångbåten åkte.

För andra gången kom metodismen till Sverige på 1860-talet genom sjömän, som kom hem från Amerika. De första metodistförsamlingarna kom till i slutet av det årtiondet. 1876 fick Metodistkyrkan i Sverige en lagligt erkänd ställning som självständigt trossamfund med eget sakramentsförvaltning och med rätt att viga och jordfästa. Det dröjde till 1951 års religionsfrihetslag, innan övriga samfund i vårt land fick samma ställning. Den svenska metodismen var från början inställd på kontakt med andra länder och folk. Den var ju en gren av en världsomspännande kyrka. Missionstanken fanns därför med i kyrkans program. Några av de fält som den Svenska metodistmissionen inriktade sig på var Sydafrika, Rhodesia (nu Zimbabwe), Portugisiska Ostafrika (nu Mocambique), Angola, Liberia, Nordafrika, Indien och Sumatra.³

Metodistiska församlingar bildades framför allt i kuststäder och på [Gotland](#). Metodistkyrkan i Sverige etablerades [1868](#) och blev [1876](#) erkänt som [trossamfund](#) av staten. 1868 De första svenska metodistförsamlingarna bildas i Karlskrona, Kalmar och Vallda utanför Kungsbacka.

Sedan 1871 har kyrkan en tidning, [Svenska Sändebudet](#). Metodistkyrkan i Sverige hade sin största anslutning i början av 1900-talet, då över 17 000 personer var medlemmar. Under senare år har medlemsantalet minskat och ligger nu på mellan 4000 och 5000.⁴

² Borgehammar 1993 sid 125.

³ Hofgren 1990 sid 107.

⁴ Wikipedia Metodistkyrkan i Sverige.

1860 års religionsfrihetslag medgav möjlighet till utträde ur svenska kyrkan endast om man samtidigt inträdde i annat av staten erkänt samfund ; utträdet skulle föregås av undervisning och förmaning av präst och därefter av betänketid .Lagen beskrev utträdet av termer av ”avfall från den rena evangeliska läran” och den från lutherdomen avvikande trosövertygelsen betraktande som villfarelse, omfattad som en avfälling.Det var dock de internationellt organiserade metodist och romersk – katolskt kyrkorna (samt därutöver några smärre grupper som inrättade sig efter den möjlighet som religionsfrihetslagen erbjöd.⁵Den var en sammanslutning av omvända kristna, konstituerad på grundval av deras samstämmiga erfarenhet och tro och deras gemensamma beslut. Denna uppfattning utgjorde en av grunderna för svenska missionsförbundets bildande och också för tex baptismens eller metodismens framväxt.genom dissenterlagen 1873 underlättade de frikyrkliga samfundens utbredning och verksamhet.⁶Den nutida metodistkyrkan i Sverige har sitt ursprung i den andliga verksamheten som på 1860 talet bedrevs av återvändande svenskamerikaner, först på Gotland och i Göteborg; de var utsända på uppdrag av den amerikanska metodistepiskopalkyrkan med uppgift i vårt land starta metodistisk verksamhet, de första metodistförsamlingarna i landet bildades 1868 i Stockholm (S:t Paul och Göteborg Emanuel).⁷Det bör också nämnas att den ekumeniska S:t Lukasstiftelsen , som bildades 1939 hade metodistprästen Göte Bergsten som en av de ivrigaste initiativtagarna och under lång tid som ledare . I denna stiftelse samarbetar präster och pastorer med specialutbildning med läkare och psykologer för att ge hjälp i personliga konflikter och i familjerådgivning.

Metodister är alltfört mycket aktiva i denna stiftelse. Från sin första början har metodistkyrkan organiserat arbete bland barn och ungdom. Den var något av en pionjär när det gäller juniorernas lägerverksamhet 1920 – talet. Allt barn och ungdomsarbete är samlat i MKU, Metodistkyrkans Ungdomsförbund.⁸

Teologin

Metodismen har inte lagt huvudvikten på läran utan har varit mer angelägen att betona det personliga kristna livet. Den har dock i formuleringar gett uttryck för sin tro. Den har också genom sin förkunnelse gett nytt liv åt några stora kristna sanningar. Den apostoliska trosbekännelsen är Metodismens grund. Anglikanska kyrkan har 39 artiklar som uttrycker dess tro. John Wesley uteslöt en del av dem som inte ansågs behövliga. Metodismen över hela världen har 25 religionsartiklar, som formulerar Metodistkyrkans tro. Tendensen i dessa är följande: man tar avstånd från vissa romersk – katolska uppfattningar och kalvinismen s k

⁵ Borgehammar 1993 sid 66.

⁶ Borgehammar 1993 sid 129.

⁷ Borgehammar 1993 sid 78.

⁸ Hofgren 1990 sid 111.

predestinationslära eller utkorelseuppfattning. I stället framhålls protestantiska evangeliska tankegångar.

Utan att ordagrant återge innehållet i de olika trosartiklarna ska vi se några av de punkter som blev typiska för den Metodistiska förkunnelsen och undervisningen. *Rättfärdiggörelse genom tron*. Det är inte genom våra egna goda gärningar eller vår egen förtjänst som vi blir rättfärdiga inför Gud. Det sker på grund av Jesu Kristi gärning som vår frälsare. Vi tar emot denna frälsning ”genom tron”. Artikeln säger : ” Därför är den läran, att vi rättfärdiggöras genom tron allena, en högst hälsosam och särdeles trösterik lära .” Här är lämpligt att citera första strofen av vad som har kallats Charleys Wesley omvändelsepsalm från 1738 ,”Where shall my wondering soul begin? ” :Var skall min rätta själ få rätta ord att tolka himmelsk fröjd på vår jord? En slav som löst från synd och död, en brand som ryckts ur evig glöd – hur skall jag på ett värdigt vis ge frälsaren mitt lov och pris?

Frälsningsvisshet, vissheten om att man är frälst, betyder mer än att man kan fastställa det exakta klockslaget för omvändelsen. Viktigare än att veta , när man blev omvänd, är att veta *när* man blev omvänd, är att veta , *att* man har liv genom tron på Jesus Kristus. Man kan få en inre visshet , en inre visshet, en förvisning genom andens frukt , som bibeln kallar det.Läran om *helgelsen* har ofta blivit missförstådd, som om man skulle kunna bli absolut syndfri här på jorden. Men vad den kristna människan här uppmanas att söka är vad redan ” den heliga klubbens medlemmar och John Wesley sedan hela livet igenom kände som en inre längtan : att få ett rent hjärta. Även här kan denna förkunnelse belysas genom en psalm av Charles Wesley: Blott du har rätten till mitt liv så tag mitt klivna jag och gör mig hel och gör mig sann .Av kärlek fylld var dag.

Detta är *ett* sätt att beskriva vad helgelse är. Också här betonas att det är genom tron på Jesus Kristus ,som man kan få ett” rent hjärta” .*Sakramenten* .Klart och tydligt sägs ifrån , att dopet ska vara barnadop. Motiveringen till detta är , att barnen enligt Jesu förkunnelse tillhör Guds rike. Dopet blir då en bekräftelse på detta. Men vid dopet får föräldrarna lova att se till, att barnet får undervisning om dopets innebörd och om innehållet i den kristna tron och det kristna livet.

Beträffande *nattvarden* tar man avstånd från läran att Jesus är närvarande, därigenom att brödet och vinet förvandlas till hans kropp och blod. Men man betonar också, att nattvarden inte bara är ett slags minnesmåltid, då man tänker på Jesu död. I detta sakrament får den som kommer till nattvarden uppleva att Jesus Kristus verkligen är närvarande där. Han ger av sig själv till människan. Men det sker på ett inre, andligt sätt. Att nattvarden redan från början hade stor betydelse förstår vi av att Charles Wesley skrev ett mycket stort antal nattvardspsalmer . I en av dem lyder den sista versen så :

Vi måste ej till himlen gå och söka draga dig hit ned. Men av ditt liv vi liv kan få, ty du vid bordet själv är med. Du oppenbarar nu och här, att du oss verkligt nära är.

Vid nattvarden inbjuds alla att delta, som tror på Jesus Kristus eller vill söka honom som sin frälsare.⁹

4. Our theological task

Theology is our effort to reflect upon God's gracious action in our lives. In response to the love of Christ, we desire to be drawn into a deeper relationship with the "author and perfecter of our faith." Our theological explorations seek to give expression to the mysterious reality of God's presence, peace, and power in the world. By so doing, we attempt to articulate more clearly our understanding of the divine-human encounter and are thereby more fully prepared to participate in God's work in the world.

The theological task, thought related to the church's doctrinal expressions, serves a different function. Our doctrinal affirmations assist us in the discernment of Christian truth in ever-changing contexts. Our theology includes the testing, renewal, elaboration, and spread of scriptural holiness over these lands.

As United Methodists, we are called to identify the needs both of individuals and of society and to address those needs out of resources of Christian faith in a way that is clear, convincing and effective. Theology serves the church by interpreting the world's needs and challenges to the church and by interpreting the gospel to the world.

Scripture

The Bible is sacred canon for Christian people, formally acknowledged as such by historic ecumenical councils of the Church. Our doctrinal standards identify as canonical thirty-nine books of the Old Testament and the twenty-seven books of the New Testament.

The Wesleyan heritage, reflecting its origins in the Catholic and Reformed ethos of English Christianity, directs us to a self-conscious use of these three sources in interpreting Scripture and in formulating faith statements based on the biblical witness. These sources are along with Scripture and formulating faith statements based on the biblical witness. These sources are along with Scripture, indispensable to our theological task.

The close relationship of tradition, experience, and reason appears in the Bible itself. Scripture witnesses to a variety of diverse traditions, some of which reflect tensions in interpretation

⁹ Hofgren 1990 sid 107, 108, 109.

within the early Judeo – heritage. However, these traditions are woven together in the bible in a manner that expresses the fundamental unity of God’s revelation as a received and experienced by people in the diversity of their own lives.

Tradition

The theological task does not start anew in each age person. Christianity does not leap from New Testament times to the present as though nothing were to be learned from that great cloud of witnesses in between. For centuries Christians have sought to interpret the truth of the gospel for their time.

In these attempt, tradition, understood both in terms of process and form, has played a important role. The passing on and receiving of the gospel among persons, regions, and generations constitutes a dynamic element of Christian history.

The formulations and practices that grew out of specific circumstances constit

These tradition underscore the equality of all persons in Jesus Christ. They display the capacity of the gospel too free us to embrace the diversity of human cultures and appreciate their values. They reinforce our traditional understanding of the inseparability of personal salvation and social justice. They deepen our commitment to global peace.

Experience

In our theological task, we follow Wesley’s practice of examining experience, both individual and corporate, four confirmations of the realities of Gods grace attested in Scripture. Our experience interacts with scripture. We read scripture in light of the conditions and events the help shape who we are, and we interpret our experience in terms of scripture. All religious experience affects all human experience; all human experience affects our understading of religious experience.

Wesley described faiths and its assurance as a sure trust and confidence in the mercy of God through our lord Jesus Christ and a steadfast of all good thing to be received at God’s hand. Suchs assurance is God ‘s gracious gift through the witness of the holy spirit.

This “new life in Christ” is what we as United Methodists mean when we speak of “Christians experience”. Christians experience gives us new eyes too see living truth in scripture. Its confirms the biblical message for our present. Its illumines our understanding of God and creation and motivates us to make sensitive moral judgments.

Reason

Although we recognize that God's revelation and our experiences of God's grace continually surpass the scope of human language and reason, we also believe that any disciplined theological work calls for the careful use of reason.

By reason we read and interpret Scripture. By reason we determine whether our Christian witness is clear. By reason we ask questions of faith and seek to understand God's action and will.

By reason we organize the understandings that compose our witness and render them internally coherent.

By reason we test the congruence of our witness to the biblical testimony to us.

By reason we relate our witness to the full range of human knowledge, experience, and service.

In theological reflection the resources of tradition, experience, and reason are integral to our study of Scripture without displacing Scripture without displacing Scripture's primacy for faith and practice. These four sources – each making distinctive contributions, yet all finally rking together – guide our quest as United Methodist for a vital and appropriate Christian witness.¹⁰

Med fokus på Diakoni

Trots sin begränsade omfattning har Metodistkyrkan utvecklats en avsevärd social verksamhet dels centralt, dels genom lokalförsamlingarna.

Om S:t Lukas

S:t Lukasstiftelsen är en ekumenisk sammanslutning som har till uppgift att hjälpa människor, vilkas svårigheter och nedsatta hälsa har sin grund i psykiska konflikter och svaghetstillstånd. I detta syfte samarbetar läkare, präster och psykologer, vilka är verksamma såväl inom utom S:t Lukasstiftelsen. Stiftelsen bildades 1939.¹¹

Om Betaniastiftelsen

Betaniastiftelsen uppgift är att bereda vård åt sjuka och utöva annan kristlig kärleksverksamhet samt att till sjuksköterskor utbilda kvinnor tillhörande Metodist Episkopalkyrkan. Stiftelsen utövar sin verksamhet utan avseende på deras religiösa bekännelse bland vilka systrarna kallas att arbeta.¹²

Om FVBU

¹⁰ The book of Discipline of United Methodist Church 2004.

¹¹ Levenstam 1968 sid 194, 206.

¹² Nielsen 1998 Sid 9.

Föreningen för vård och fostran av barn och ungdom grundades 1903 av en grupp Metodistpastorer som ville hjälpa värlösa barn som auktionerades ut till lägstbjudande. Deras mål var att skapa en bättre tillvaro för de värlösa.

Under första hälften av 1900-talet byggdes ett flertal barnhem, man förmedlade fosterhem, arrangerade dagkolonier för behövande barn under sommarloven och drev matbespisning för barn från mindre bemedlade hem. Allt detta långt innan det blev en kommunal angelägenhet.

Föreningens verksamhet har förändrat innehåll under 1900-talet beroende på vilka behov som funnits i samhället. Idag driver föreningen förskolor med kristen profil runt om i Sverige. FVBU ansvarar för förskolornas innehåll, personal, administration och ekonomi. I FVBU arbetar vi med att utveckla verksamheten gemensamt med personalen, främst genom våra centrala föreståndarträffar som hålls regelbundet. Där samtalar vi kring verksamhetens profil.

2:2. Frälsningsarme'n Historik och Bakgrund.

Sverige var ett fattigt land när folkrörelserna bröt fram under 1800 – talet och det började jäsa i folkdjupen. Folket började tröttna på det hårda arbetet, de låga lönerna och de svåra förhållandena man levde i. Fattigdom och alkoholmissbruk förmörkade livet för många. Industrialismen började dominera landet. 1800 – talet blev det stora uppbrottets tid. De större städerna och Nordamerika lockade. Industrin behövde arbetskraft och unga människor kom i skaror för att arbeta. Folkrörelserna föddes. Det var nödvändigt att organisera folket för att få ordning på förhållandena. Arbetarrörelsen, väckelserörelsen och nykterhetsrörelsen samlade folket och gick till gemensam aktion för att skapa ett bättre samhälle. Mycket ofta var de ledande inom folkrörelsen olika fraktioner samma människor. Det var först senare som de olika rörelserna gick olika vägar.

Frälsningsarmen kom till Sverige 1882. Historien om den lilla grupp av frälsningssoldater med Hanna Ouchterlony som ledare, som började Frälsningsarmens verksamhet i Stockholm den 28 December är spännande. Den skall inte upprepas här då utförliga skildringar finns i andra historiska verk.

Catherine och Williams Booth var modiga när de utsåg en kvinna till ledare för verksamheten i Sverige. Kvinnliga predikanter var otänkbara i landet vid den tiden. För övrigt har det tagit lång tid för många att acceptera den kvinnliga prästtjänsten.¹³

Hanna Cordelia Ouchterlony, [kommendör i Frälsningsarmén](#), införde [Frälsningsarmén](#) till [Sverige 1882](#) och [Norge 1888](#). Född [14 september 1838](#) på Norrhorja i [Värnamo](#), död [28 februari 1924](#).

Som 22-åring var [Bramwell Booth](#) 1878 på besök hos familjen Billups, vänner till familjen Booth, som var i Sverige för att bygga [Halmstad- Nässjö -järnvägen](#). Han tog tillfället att predika på [Värnamo järnvägsstation](#) och en av de närvarande, bokhandelsbiträdet Hanna

¹³ Nilsson 2006 sid 29

Ouchterlony, blev så intresserad av rörelsen att hon senare reste till England för att få utbildning och senare starta Frälsningsarméns arbete i [Sverige](#) och [Norge](#). Hon var ledare för Frälsningsarmén i Sverige 1882 - 1892, fr.o.m. 1887 med kommandörs grad. 1894 - 1900 var hon ledare för Frälsningsarmén i Norge. Hon pensionerades 1904.

Hon tillhörde en gammal, ursprungligen skotsk adelsätt med namnet Ouchterlony (uttalas óckterlåny) var dotter till vice häradshövding Fabian Constantin Ouchterlony och Hilda Johanna Servais. Den skotska släkten Ouchterlony kom till Sverige i och med att Hannas farfars farfar Thomas flyttade från Dundee, Skottland till London och hennes farfars far flyttade vidare till Karlshamn.¹⁴

Hanna Ouchterlony hade gripits av det sätt varpå Bramwell Booth, makarna Booths äldste son, hade predikat evangeliet när han besökte Värnamo 1878. Efter besöket i Värnamo utvecklades en omfattande korrespondens mellan Hanna Ouchterlony och Bramwell Booth som lärare. Hanna reste till London för att se hur frälsningsarmen arbetade bland de fattiga, kyrklösa, arbetslösa och utstötta. Hon kom tillbaka till Sverige för att introducera Frälsningsarmen. 1800-talets Sverige var en utmaning för den nya rörelsen. De som kom till armens' möten var de underprivilegerade, även om en och annan från andra samhällsklasser också kom.

Första kåren i Stockholm, ”Templet”, organiserades ,och snart öppnades flera kårer i olika delar av landet. 1887 efter fem års verksamhet , hade Stockholms första kår en slagkraftig grupp unga människor som vågade sig på den svåra uppgiften att bygga templet vid Östermalmsgatan, en byggnad som används än idag.

År 1890 hade kåren 418 soldater 26 % män ,74 % kvinnor. Av dessa var de flesta mellan 20 och 30 år. Uppgifterna är hämtade från en uppsats i religionskunskap av Else Andersson vid Jönköpings högskola 1983. Hon redovisar också att 1900 var 343 av soldaterna i Templet hembiträden och hushållerskor ,62 var fabriksarbetare,60 sömmerskor och 13 strykerskor. De unga kvinnorna arbetade hos bättre bemedlade familjer som bodde på Östermalm.

En annan grupp som kom till Templet var de unga militärer som fanns vid regementerna på Östermalm. Det är inte otänkbart, snarare naturligt, att de unga flickorna utövade en viss magnetism.

Vid sekelskiftet år 2000 är bilden en helt annan. Större delen av templets soldater är över 50 år gamla, 94 är pensionärer. I de aktiva åldrarna dominerar tjänstemannayrken ,både bland de kvinnliga och manliga soldaterna. Av templets soldater synes ingen vara kroppsarbetare, enligt en undersökning som gjorts av Kjell – Åke Hellqvist.

Frälsningsarmen kom som redan nämnts, till Sverige när landet började övergå från ha varit ett jordbrukssamhälle till att bli industrialiserat. Kårer öppnades i städer och industrisamhällen

¹⁴ Hemsida Frälsningsarmen 2007

men också på den rena landsbygden. Flera av landsortskårerna var framgångsrika, trots att det anses att frälsningsarmens metoder passar bäst i städer och industriorter.

Sociologen E H Thörnberg. Forskaren som hade ett stort intresse för frälsningsarmen, genomförde 1937 en undersökning med titeln frälsningsarmen – en engelsk skapelse inom svenskt samhällsliv. (Albert Bonniers förlag 1939, pocketupplaga 1960 FA- Press förlag). Sverige har förändrats under de år som gått sedan undersökningen publicerades. Det är intressant att studera Thörnbergs utredningsresultat efter mer än 60 år. Han skrev bland annat:

Det län , på vars landsbygd Frälsningsarmen vunnit den mest vidsträckta marken , är Kopparbergs .Salvationstpromillen av landsbygdens inbygggarantal är här 3 gentemot 1 för hela Sveriges landsbygd. Frälsningsarmen kom tydligen till Dalarna i en tid då baptismen inte längre förmåddes gripa massorna som tillförne. För övrigt har Frälsningsarmen härdar i Stockholms stad, Jönköpings ,Örebro ,Östergötlands och även Malmöhus län.

I Armens första tid skrevs det ofta dikter som publicerades i Stridsropet. Frälsningsglädjen var stor och tog sig många uttryck och tillfällighetsdiktandet var ett sådant glädjeuttryck .Vid den tiden fanns det många som kritiserade Armen. Den var för högröstad, ja rent av bullrig .Den skilde sig från andra trossamfund i det mesta. Men armen var en rörelse på marsch.

Människor stimulerades av de glada tonerna och de friska vittnesbörden. Det var aldrig tråkigt på Armen. Eller var det kanske så att människorna inte hade mycket annat att göra under den begränsade fritid de hade? Många kritiska röster höjdes mot Armens sätt att förkunna evangeliet. De kritiska äro efter och se hur armen och ser hur Armen marscherar på .Kritiken sporrade, och soldaterna tappade varken modet eller takten, och marschen var inte ett meningslöst tagande eller paraderande. Folket rycktes med och förstod att Armen hade ett budskap som gällde oss alla.

Människorna rycktes med av den friska ton som frälsningsarmen förde in i Sverige. En glad frälsningston om befrielse och räddning. De fick ansvar och fullgjorde sina uppdrag både i det dagliga arbetslivet och inom kårerna. Några upplevde en gudomlig kallelse att tjäna Gud på heltid som frälsningsofficerare.

Några av dessa var tonåringar när de fick stora ansvar, men deras ungdom hindrade dem inte att bli andliga ledare. De tjänade utan att ställa villkor, fick en minimal lön och var vissa tider helt utan lön. Så långt fram som i början av 1940 – talet hade en kvinnlig löjtnant en lön på kr.18.50 i veckan. En manlig löjtnant hade en krona hade en krona mer i veckan. Det förklarades bland annat med att en kvinna kunde hushålla billigare än en man. Frälsningsarmen har alltid framhållit jämlikhet mellan könen men i detta avseende haltade det något.

Lönen var inte garanterad, ty först skulle kåren alla övriga utgifter betalas. I gengäld var arbetstiden obegränsad och de bodde i en liten bostad i kårens fastighet. De var alltid anträffbara och levde bland folket. De gick, cyklade, åkte spark på vintern, använde sig av hästskjutsar och senare snabbare färdmedel. De var själasörjare utan expeditionstider, men de levde med sitt folk och delade deras mödor. Det var därför naturligt att de ombads att läsa ut de döda, enligt seden på landsorten. Veckorna var fyllda av möten, både i den egna lokalen och på utposter. De gick mellan gårdarna på landsbygden, sålde Stridsropet, samlade medel till verksamheten och nödgade ibland övernatta i oeldade så kallade finrum. Många ådrog sig sjukdomar och måste dra sig undan från offentligheten.

De kallades att gå på vila och var den gamla tidens sjukskrivning. Minnesrunorna i stridsropet berättar om den som dött, eller befodrats till härligheten, som uttrycket var och alltjämt är. Det var förhållandevis många unga som stupade, men de lämnade spår efter sig. Ordet goodwill hade man ingen aning om, med de var det de skapade, något som frälsningsarmen idag har nytta utav.

Många av frälsningsarmen kårer bestod av starka familjer. De var starka i den meningen att de hade ett stort inflytande på de platser där de bodde. De var goda representanter för Frälsningsarmen, vilket medförde att inflytandet gick långt utanför familjekretsen.

Det växte upp kårer över hela landet, även på platser där det egentligen inte fanns möjligheter att utveckla livskraftiga kårer. Till Frälsningsarmen kom under den första tiden de burgna människornas tjänstefolk. Många av dem blev Frälsningssoldater. Under långa arbetsdagar utförde de hushållsarbete i familjerna och var i stor utsträckning ansvariga för barnen. Det betydde att de påverkade barnen på ett positivt kristet sätt.

Detta gjorde att förståelsen för frälsningsarmen ökade och att det skapades en långtgående goodwill för verksamheten. På Östermalm fanns flera regementen och militärer av olika grader de drogs till Armen. Att det fanns många tilldragande kvinnliga frälsningssoldater inom kåren var naturligtvis en viss orsak till att man gick dit.

Kårens officerare praktiserade det fattigdomsideal som faktiskt fanns i Frälsningsarmen och inredde utrymmet under plattformen till bostad. I och för sig var det kanske inte så drastiskt, eftersom många människor i Stockholm hade små och mycket dåliga bostäder.

Genom de många åren har Templets soldater lyckats utföra ett aktivt arbete bland alla åldersgrupper och alltid haft goda musikkårer, ett gediget ungdomsarbete och verksamhet bland medelålders och äldre och dessutom ett välutvecklat kontaktnät. Den gamla tempelbyggnaden är välutnyttjad av allt från babysångsgrupper till över 60 – klubb. Det är en levande kår med tro för framtiden. Kårens 100 – års högtid firades den 15 – 16 Januari 1983. Man kan fråga sig vad det var som gjorde att den unga Frälsningsarmen med sin ledare Hanna Ouchterlony lyckades etablera sig så snabbt i det svenska samhället. De arbetade i

imotvind men de hissade sina segel och utnyttjade motvinden. När myndigheten utdömde fängelsestraff, till och med för kvinnliga officerare, kom detta att sporra till ökad aktivitet.¹⁵

Teologin:

Frälsningsarme'n är *evangeliskt – Wesleyansk* i sitt budskap med pånyttfödelsen som grundläggande krav för soldatskap (medlemskap) och med stark betoning av helgelsekravet för dem som kommit till tro. Allt detta är uttryckt i Armens motto "Blod och eld" och symboliseras i fanans färger och mönster. Frälsningsarme'n tror på förlåtelse och frälsning genom Kristi blod utgjutet på Golgata (fanans röda fält), på dopet i den helige andes eld (fanans gula stjärna) och på varje troendes möjlighet att uppleva helgelsens välsignelse (fanans blå bård).

Det normerande ordet för frälsningsarme'n som trossamfund i Sverige lyder: Frälsningsarme'n är ett kristet trossamfund med utpräglad personlig bekännelse och utan traditionellt kyrkobilningsmönster. Frälsningsarme'n tillämpar inte sakramenten dop och nattvard utan följer den trehundra år gamla kväkartraditionen. Som innebär att sakramenten inte anses nödvändiga för frälsning och helgelse.

Man vill undvika att den troende blir bunden till yttre former och lär att andliga realiteter kan erfaras i direkt förbindelse med Gud. Frälsningsarmens troslära är sammanfattad i elva korta lärosatser.

Karakteristiskt är i övrigt att en frälsningssoldat väntas aktivt delta sin kårs arbete. Man medverkar i mötena med bön vittnesbörd, sång och musik, ger sitt månatliga soldatbidrag till kårens löpande utgifter och ger personliga bidrag och kollekter i de två stora årliga insamlingarna. Böner och försakelseveckan på hösten och påskinsamlingen på våren – till arbetet både i u-länder och i hemlandet.

Frälsningsarmén är ett kristet trossamfund med rötter i den engelska metodismen. Stora delar av trosläran överensstämmer dock med vad som förkunnas av de flesta andra protestantiska samfund. I själva verket delar vi tron på de grundläggande kristna sanningarna med alla kristna.¹⁶

¹⁵ Nilsson 2006 sidorna : 30,31,74,75,76,77,78.

¹⁶ Hofgren 1990 sid 116

Vi tror

- att Bibeln är Guds ord
- att Gud har skapat allt och styr allt
- att Jesus Kristus, Guds son, blev människa som vi, delade våra villkor och gav sitt liv på korset för våra synder
- att Han uppstod från döden och att därför var och en som ångrar sin synd och tror på Jesus blir frälst
- att det är möjligt att med den helige Andes hjälp och stöd leva ett rent och sant liv
- att de döda en gång skall uppstå till ett evigt liv

Vi tror att Gamla och Nya testamentets skrifter är givna av Gud genom inspiration och att de allena utgör det gudomliga rättesnöret för kristen tro och kristet liv.

Vi tror att det endast finns en Gud och att han är alltings skapare, upprätthållare och styresman samt allena värd att tillbedja.

Vi tror att i Gudomen är tre personer: Fadern, Sonen och den helige Ande, oskiljaktiga i sitt väsen och jämlika i makt och härlighet.

Vi tror att i Jesu Kristi person den gudomliga och den mänskliga naturen är förenade, så att han är sann Gud och sann människa.

Vi tror att de första människorna skapades i ett tillstånd av oskuld, men att de genom sin olydnad förlorade sin renhet och lycka och att till följd av deras fall alla människor har blivit syndare, fördärvade till sin natur och som sådana föremål för Guds rättvisa vrede.

Vi tror att Herren Jesus Kristus genom sitt lidande och sin död har försonat hela världen med Gud och att vem som vill kan bli frälst.

Vi tror att ånger inför Gud, tro på vår Herre Jesus Kristus och pånyttfödelse genom den helige Ande är nödvändiga för frälsning.

Vi tror att vi rättfärdiggöras av nåd genom tro på vår Herre Jesus Kristus och att den som tror har vittnesbördet inom sig.

Vi tror att vi för att bevaras frälsta måste fortsätta att i tro lyda Kristus.

Vi tror att det är alla troendes förmån att bli helgade till hela sin varelse, så att ande, själ och kropp "bevaras hela och oskadda, så att de är utan fläck när vår Herre Jesus Kristus kommer" (Citat från första Thessalonikerbrevet, kapitel 5, vers 23).

Vi tror på själens odödlighet, de dödas uppståndelse, den allmänna domen vid världens ände, de rättfärdigas eviga salighet och de orättfärdigas eviga straff.¹⁷

¹⁷ Frälsningsarmen hemsida (lärosatser 2007)

Med fokus på diakoni

Social verksamhet: Rörelsen fick en mycket klar inriktning på att ge *nödlidande* och *utstötta* hjälp till självhjälp. Programmet för denna verksamhet, som har slagit igenom över hela jorden, drogs upp 1890 i Williams Booths berömda bok, sin tids bestseller: *I mörkaste England och vägen ut*. Den blev en stark impuls till åtskilliga samhällliga socialreformer också genom trossamfundet själv – och till att inrätta de drygt 2700 sociala institutioner som är i verksamhet idag över hela världen.

Bland de sociala institutionerna märks härbärgen för husvilla, hem för missanpassade unga flickor och pojkar, industrihem för handikappade och partiellt arbetsföra, arbetsförmedlingar, hem för frigivna fångar, slumstationer, dvs good will- centra och rådgivningsbyråer, vårdhem för alkoholister, mödrahem, ungdomshem, barnhem, pensionärshem, soldathem, lantbrukskolonier och tiggarkolonier. Armen har en väl organiserad eftersökningsverksamhet, som omspannar hela världen. Armen har i hela världen 1 100 dagsskolor, internat, yrkesskolor och seminarier, och sjukhusen fördelar sig på 50 allmänna sjukhus och specialsjukhus, 30 enheter för förlossningshjälp, 82 kliniker, textilprosarium, och ett tiotal blindinstitut.

I Skandinavien bedrivs ett vitt förgrenat arbete bland döva och synskadade av officerare, utbildade i teckenspråket.

I anslutning till kårverksamheten arbetar kvinnoföreningen *Hemförbundet* i olika länder med totalt 350 000 medlemmar. Sverige har omkring 11 500 medlemmar. I vårt land finns dessutom *Hjälptruppen* med närmare 7000 medlemmar.¹⁸

När Frälsningsarmen i Sverige år 1990 markerade att det var 100 år sedan den sociala verksamheten organiserades gavs det ut ett jubileumshäfte skrivet av litteratursekreteraren Rolf Roos. I det första avsnittet står det:

Varför har Frälsningsarmen ett *socialt arbete*? Varför tar Frälsningsarmen ansvar för att skaffa fram ca 125 miljoner kronor per år för att driva detta arbete? Varför försöker frälsningsarmen förnya och utvidga det *sociala engagemanget*? Motivbilden är intressant och absolut inte oviktig och den kan delas i tre delar. Det *historiska motivet*, *det sociala motivet* och *det teologiska motivet*.

Motivfrågan är viktig i dagens politiska debatt och därför måste vi för vår del vara klara över motivet – *drivkraften*. Efter denna inledning analyserar han de tre motiven och ger förklaringar till drivkraften bakom de *sociala engagemanget*. Sedan minneskriften gavs ut har mycket förändrats i Sverige och omvärlden. Även om samhället i många avseenden förbättrats kvarstår många sociala problem och många nya har uppstått.¹⁹

¹⁸ Hofgren 1990 sid 117, 118.

¹⁹ Nilsson 2006 sid 133.

2:3 Pingstkyrkans historik och bakgrund

1907 kan sättas som det år då pingstväckelsen kom till Sverige. Denna nya rörelse såg många som bönhörelse. På flera håll i vårt land hade man kring sekelskiftet bett om en väckelse för Guds folk och människors omvändelse. På bönekort som spreds över hela landet kunde man läsa böneorden: Herre, sänd en väckelse och börja med mig!

Detta innebär inte att den svenska pingstväckelsen är en isolerad förutseelse. I likhet med andra väckelserörelser, tex lutherdomen ,pietismen, herrnhutismen ,har pingstväckelsen nått oss på olika vägar genom inflytande utifrån.

Närmast har den svenska pingstväckelsen sitt ursprung i den helgelseörelse som uppstod i Nord –Amerika under 1860 –talet och som mot slutet av 1800- talet på olika vägar nådde vårt land.Inte minst spelade Immigranternas personkontakter en stor roll, men också den anglo-amerikanska väckelselitteraturen som spreds i Sverige vid denna tid, hade stor betydelse för pingstväckelsens genombrott i vårt land.

Även i Sverige gick pingstväckelsen i början ofta under beteckningen. Den nya rörelsen. Den började nästan samtidigt på tre olika platser, nämligen Skövde, Arvika och Stockholm.Till Skövde kom väckelsen nästan direkt från los Angeles med den svensk – amerikanske sjömannen och väckelseevangelisten A.G. Jansson – han kallade sig senare Andrew Ek. I Arvika predikades pingstbudskapet av en norsk evangelist som 1907 hade blivit andedöpt på ett möte i Oslo,anordnat av pastor T.B. Barrat, och i Stockholm var det en kvinna som i en metodistlokal bar fram ett budskap i Anden.

Under våren 1907 besökte pastor Barrat Stockholm för en serie möten, bakom vilka flera församlingar stod. Väckelsen fick sin första ingång i Baptist och Metodistförsamlingar .När sedan den nya väckelsen spreds ut över landet ,skedde detta i synnerhet i Baptistförsamlingarna .Den norske pastorn *T. B. Barrat* kom att få en grundläggande betydelse för pingstväckelsen i hela Norden, inte minst genom sina predikoresor och sin litterära verksamhet .Som predikant inom den episkopala metodistkyrkan reste han till USA år 1906 för att samla in medel till ett större lokalbygge i Oslo. Insamlingsresan blev dock ett finansiellt misslyckande.

Istället upplevde han under resan ett dop i den helige ande, vilket han beskriver på följande sätt:” Jag blev fylld med sådant ljus och sådan kraft, och jag började högljutt ropa på ett för mig främmande språk. Det underbaraste ögonblicket var dock ,då jag brast ut i en sång och därmed använde de skönaste och renaste ord som jag någonsin hört.Bland de som under året 1907 for till den norska huvudstaden för att lyssna till T.B. Barrat var den då 23 årige baptistpredikanten i Lidköping *Lewi Pethrus*. Han hade i Dagens nyheter läst om Barrats väckelse i Oslo. Han svarade ja på Barrats frågor: Vill du bli vad som helst för Jesus? Vill du göra vad som helst för Jesus? Vill du gå vart som helst för Jesus?” Läran om andedopet och

tungotalet klarnade för honom.”Från den stunden var jag med i pingstväckelsen”, vittnar Lewi Pethrus.

Lewi Pethrus berättar i sina memoarer att han redan 1902 under en sjöresa utefter den norska kusten efter en bönenatt började tala tungomål utan att då förstå vad han hade upplevt. Vid besöket i Oslo 1907 fick han klarhet om detta, och han reste tillbaka till sin församling i Lidköping, uppfylld av den helige ande. Då han hemma avlade vittnesbörd om sin nya upplevelse, verkade detta som en tändande gnista, och stora skaror blev döpta i den helige ande och talade i tungor.

På hösten 1910 kallades Lewi Pethrus till föreståndare för den nybildade 7:e baptistförsamling i Filadelfiasalen på Uppsalagatan 11. Det är nuvarande Gäststrikegatan. När han på nyåret 1911 tillträdde tjänsten i Filadelfiaförsamlingen hade denna 70 medlemmar.

Då han 1958 lämnade över tjänsten till yngre krafter, hade församlingen vuxit till ca 6500 medlemmar.

1913 hände något avgörande i den unga Filadelfiaförsamlingen historia. På grund av en principiellt avvikande uppfattning angående rätten att delta i nattvardsfirandet uteslöts Filadelfiaförsamlingen ur Baptistsamfundet. Församlingen inbjöd till sina nattvardsgångar personer, som var troende och döpta men som inte tillhörde någon församling inom samfundet. Sex år senare ändrade baptistsamfundet ståndpunkt i denna fråga, och man praktiserar nu i allmänhet öppen kommunion i Baptistförsamlingarna.

Denna uteslutning blev dock signalen till en självständig utveckling för Filadelfiaförsamlingen i Stockholm och ett exempel för många församlingar som berörts av väckelsen. Många helt nya pingsförsamlingar bildades också i en allt snabbare takt utöver landet.

Redan 1923 räknade man med omkring 300 ”fria pingsförsamlingar. Filadelfiaförsamlingen i Stockholm hade då under Lewi Pethrus ledning växt till 2 300 medlemmar. 1989 fanns det 521 Pingsförsamlingar i Sverige med tillsammans över 98 000 medlemmar.²⁰

Kongregationalismen gör det svårt att identifiera den egentliga pingströrelsen bland alla likartade grupper. Man räknar med att det i USA finns omkring 130 olika pingstgrupper. En uppskattning ger vid handen att det sammanlagda antalet pingstväänner är drygt 20 miljoner, av vilka hälften är verksamma inom samfund i USA.

Teologin

²⁰ Hofgren 1990 Sid 91,92,93.

I raden av samfund med baptistisk grundsyn står Pingströrelsen i främsta ledet. Den har också haft starka inflytelser från metodismen varifrån den hämtat sin betoning av helgelsen och den kristna fullkomligheten.

Från Baptismen har man troendedopet och biblicismen som stundom får en fundamentalistiskt utformning, samt det kongregationalistiska församlingsidealet, som inom pingströrelsen är mer konsekvent genomfört.

Den extatism med andedop, tungotal, profeterande och helbrägdagörelse som anses typisk för pingströrelsen förekommer numera även inom andra samfund.²¹

Inom pingstväckelsen har man en i positiv mening *fundamentalistisk* bibeltro. Bibeln innehåller inte endast Guds ord utan den är Guds ord och Guds tilltal till människorna. Bibeln är därför rättesnöret för tron. Någon skriven troslära eller bekännelseskraft utanför bibeln finns därför inte i pingstväckelsen. Några utmärkande drag i pingstväckelsens förkunnelse är :

Frälsningen genom tron på Jesus Kristus. Denna frälsning, som alla människor är i behov av på grund av synden, innebär syndernas förlåtelse, pånyttfödelse och rättfärdiggörelse. Rättfärdiggörelsetanken präglas av det lutherska arvet, medan helgelseförkunnelsen bär spår av den metodistiska synen på denna sanning.

Dopet i vatten .Till frälsningen hör också dopet(Mark 16 : 16).Detta dop sker på baptiskt sätt genom nedsänkning i vatten. Det äger rum efter det att en människa har kommit till tro och avlagt en personlig bekännelse om sinnesändring och tro på Jesus som frälsare och Herre.

Dopet är bland annat en begravning till Kristi död men också en uppståndelse till Kristi liv. Det är en startpunkt för en vandring med Kristus.

Församlingsgemenskapen .Dopet är porten in i församlingen. genom dopet införlivas man med församlingen som är Kristi kropp. I denna kropp är församlingsmedlemmarna ”lemmar som är till för varandra” . Betydelsen av församlingsgemenskapen accentueras i förkunnelsen.

Dopet i den helige Ande och Andens gåvor. Dopet i den helige Ande hör också nära samman med frälsningen och dopet i vattnet. Dopet i den helige Ande framställs i Nya testamentet som en särskild erfarenhet på trons väg. I sin pingstdagspredikan framhåller aposteln Petrus nödvändigheten av sinnesändring (frälsning och dop. Som en följd av detta skulle Herren sedan som en gåva ge den helige ande (Apg 2:38).Ända målet med denna gåva var bl a att utrusta församlingen med kraft för den tjänst församlingen var kallad till.

Detta gäller inte enbart dåtidens lärjungar utan är avsett för kristna under alla tider (Apg.2:39). Genom dopet i den helige Ande får man olika andliga gåvor. Det kan vara gåvan att tala tungotal, profetera, helbrägdagörelsens gåvor, gåvan att utföra kraftgärningar m fl (1 Kor . 12:8 – 10). Detta är gåvor, som hör till hela kristenheten, och de är inte exklusiva för pingstväckelsen. Inte minst genom den s k karismatiska rörelsen har förkunnelsen om Andens dop och Andens gåvor fått förnyad aktualitet inom stora delar av kristenheten.

²¹ Borgehammar 1993 Sid 62

Jesu andra tillkommelse. En bidragande orsak till den helgelseerörelse som föregick pingstväckelsens genombrott i bl a Sverige var förkunnelsen om Jesu snara återkomst. Det var framförallt missionsmannen och väckelseförkunnaren Fredrik Fransson, som kring sekelskiftet med stor iver förkunnade detta, vilket bl a medförde en stark missionsaktivitet på många håll i landet.

Inom pingstväckelsen har sanningen om Jesu snara återkomst hållits levande. Jesus ska komma åter för att hämta sin församling. I väntan på denna händelse gäller det att verka för honom. Tron på Jesu snara återkomst har kraftigt bidragit till pingstväckelsens stora missionsiver över hela världen.

Varje pingstförsamling är helt fristående och självbestämmande. I Princip erkänns inte någon annan organisation än den lokala församlingen. Anledningen till detta är att man inte kan finna något stöd för en överordnade organisation i Nya testamentet. Pastor Lewi Pethrus skriver på tal om den fria församlingen: "Samfundsorganisationen hämmar den sunnda och bibliska utvecklingen. De mänskliga enhetssträvandena som tagit sig uttryck i samfundsorganisationerna har den egenskapen att de berövar den enskilda församlingen hennes rörelseförmåga och därmed förutsättningar för en sann tillväxt.

Orsakerna till att församlingarna under den apostoliska tiden tillväxte och utvecklades så underbart var att inga trosbekännelser eller samfundsorganisationer höll dem fångna utan de stod redo att göra allt vad deras Herre genom den helige Ande manade dem till.

Pingstväckelsen är alltså inget samfund i vanlig mening utan snarare en gemenskap. Filadelfiaförsamlingens i Stockholm uteslutning från Baptistsamfundet år 1913 bidrog kraftigt till att befästa denna uppfattning i pingstförsamlingarna över landet. Gemenskapsbanden mellan de svenska pingstförsamlingarna har dock varit starka. Denna sammanhållning grundar sig på gemensamma andliga erfarenheter hos dessa medlemmar, t ex frälsning och dop. Andens dop, andliga gåvor och andliga tjänster. Man upplever sig som medlemmar i Kristi kropp som är totaliteten av alla lokalförsamlingarna.

I denna kropp har alla gemensamt ansvar för varandra. Hur detta fungerar i praktiken ger oss Apostlagärningarna och inte minst de Paulinska breven beskrivningar på. De urkristna församlingarna stöttade varandra både andligt och praktiskt. Detta kunde ta sig uttryckt i hjälp i undervisningen men också i ekonomiskt stöd, när så behövdes. Det är efter den linjen som

pingstförsamlingarna har velat arbeta. Det är också efter den modellen som pingstförsamlingarnas yttre mission har växt fram.²²

I pingstförsamlingarnas möten förekommer överlag mycket sång och musik. Flera av de större församlingarna egna orkestrar av olika slag. Men även i de mindre församlingarna bjuds i allmänhet på god sång och musik.

Väckelsemötet på söndagskvällen eller någon av veckans kvällar riktar sig till icke troende. Mötena har en fri och obunden karaktär. Man är dock mån att allt som äger rum i mötet sker med god ordning och med vördnad för Gud.

²² Hofgren 1990 Sid 93,94,95.

I dessa möten förekommer mycket sång och musik vid sidan av predikan och vittnesbörd av medlemmar , som då berättar om sina erfarenheter som kristna.

Under veckan blir det bönesamlingar och bibelstudier ofta samlas man i hemmen i mindre grupper till bön och lovsångsstunder. Dessa samlingar är mycket värdefulla och utgör ett fint komplement till samlingarna i kyrkan.

De leds ofta av någon av församlingens äldste, vilka tillsammans med pastorn utgör församlingens styrelse. I många församlingar finns också diakoner, vilkas uppgift är att hjälpa de äldste i olika praktiska frågor.

Minst en gång i månaden samlas församlingen till församlingsmöte , då man samtalar om församlingens verksamhet och då man också firar ”brödsbrytelse” eller nattvard.

Målet med församlingens möten är att människor ska bli frälsta och att troslivet ska fördjupas. Man har den förväntan att herrens ska ”bekräfta” ordet Mark : (16 :20) . Detta kan vara något som sker på en gång i mötet som en frälsningsupplevelse, dop i Anden, helbrägdagörelse eller något annat. Det kan också innebära att detta inträffar senare men kanske som en följd av den förkunnelse man fått del av.

Pingstväckelsens kristendomstyp är dock inte bunden till möten och sammankomster av olika slag. Den är istället starkt utåtriktad. Det ligger en önskan hos dess medlemmar att vinna medmänniskorna för Gud. Därför möter vi pingstförsamlingens medlemmar på gatorna och på arbetsplatserna, besjälade av en önskan att genom ord och leverne vinna sina medmänniskor för Herren.

För detta offrar man både tid och pengar. 1988 beräknades den frivilligt insamlade summan uppgå till 263 miljoner kronor. Av denna summa gick 65 miljoner till missions och annat utlandsarbete.²³

Med fokus på diakoni

1960 startades *Lewi Pethrus Stiftelse för Filantropisk verksamhet(LP-Stiftelsen*. Denna verksamhet arbetar huvudsakligen med personer som har blivit utslagna genom alkohol- och drogmissbruk. Stiftelsens centrum ligger i Stockholm, men arbetet är riksomfattande , och man har hem för män och kvinnor på mer än 40 platser. Dessutom startade man 1981 ett speciellt skolhem för barn, som har blivit offer för missbruket.

1983 inköptes från staten det anrika Venngarn utanför Sigtuna. Venngarn är en av de äldsta och mest kända anläggningarna för vården av alkoholskadade i Sverige. 1988 övertogs Åsbroanläggningen i Närke från staten, och 1989 öppnades Hällnäs hemmet i Västerbotten för LP – Stiftelsens arbete. Till de gemensamma engagemangen hör också *Samspar* , som är en

²³ Hofgren 1990 Sid 99,100.

fortsättning av den 1952 startade Allmänna Spar och kreditkassan. Denna fick på kort tid en mycket kraftig tillväxt.

Samspar är numera en samägd bankrörelse under kontroll av Bankinspektionen. Syftet med denna bankrörelse är att den ska vara ett stöd för församlingarnas arbete och mission i vårt land och utöver världen. PU, vilket står för *Pingstförsamlingarnas ungdomsarbete*, är ett serviceorgan, vars huvudsakliga uppgift är att förmedla de statliga medel som utbetalas till församlingarnas barn och ungdomsverksamhet. I samarbete med förlaget Filadelfia, Viebäcks folkhögskola och frikyrkliga studieförbundet anordnar PU också kursverksamhet av olika slag.

Dessutom har pingstförsamlingarna en gemensam pensionskassa för sina predikanter och missionärer och en hjälpkassa, som kan bistå de predikanter som kommit i en akut nödsituation.²⁴

Den metod som LP –Stiftelsen utvecklat för att hjälpa drogmissbrukare till ett nytt liv har förändrat vardagsvillkoren i positiv riktning för tusentals svenska familjer sedan starten i början av 1960 – talet.

Hur vågar egentligen sociala nämnder återge vårdnaden av barn till föräldrar som förut inte varit i närheten av den omtanke och trygghet som krävs i ett fungerande hem? Detta är inte bara enstaka händelser i LP – Stiftelsens arbete. I receptet ingår att alkoholister och

narkomaner som får bestående hjälp i mån av behov också erbjuds förvärvsarbete inom organisationens ram. Att lära sig gå till jobbet varje vecka måndag – fredag och att göra nytta är en avgörande del av rehabiliteringen.

Gränsen mellan ”intagna och anställda” i LP – Stiftelsen är medvetet flytande. Genom att ge den före detta missbrukaren ett eget arbete i LP – Stiftelsen visar man att det finns förtroende och tillit för den människa som kanske aldrig förr har skött ett eget arbete. När Karin Söder efterträddes av Getrud Sigurdsen som socialminister efter valet 1982 fortsatte regeringens hyllningskör. Getrud Sigurdsen gjorde upprepade besök hos LP – Stiftelsen. Detta citatet är hämtat från hennes invigningstal 1987 i Åsbro.

En betydande del av det nytänkande och den positiva utvecklingen som vi kunnat registrera inom missbruksvården återfinns just inom LP – Stiftelsen. Man driver flera behandlingshem där olika grupper av missbrukare tas emot. Det finns inga hinder på grund av ålder, missbrukstyp, prognos, bostadsort eller liknande. Hemmen har en stark kristen profil men det är inget krav för intagning att vara kristen. Man ser människan som en helhet bestående av Kropp, själ och Ande och för att visa en rehabilitering ska lyckas måste hjälp och stöd ges till alla dessa delar. En hörnpelare är att ersätta drogberoende med kristen tro.

Ingvar Carlsson citerar:

När människor slås ut – eller är på väg att göra det – är det allas vårt ansvar att försöka göra något åt det. Samhällets trygghetssystem måste i såna lägen fånga upp dem som far illa. Var

²⁴ Hofgren 1990 Sid 98.

och en måste samtidigt, som enskilda individer vara beredda att engagera oss. Det räcker dock inte, för många socialt isolerade och utslagna är det i stället frivilligorganisationerna och folkrörelsernas stöd som erbjuder den bästa hjälpen. Just därför är det också viktigt att organisationer som LP – Stiftelsen får möjlighet att verka bland dem som mest behöver det.

Bengt Westberg citerar:

Under ett stort antal år har LP- Stiftelsen under Erik Edins ledning gjort banbrytande insatser för att rehabilitera utslagna och nedgångna människor. Det sker med en offervilja och ett personligt engagemang som är beundransvärt. När jag mött människor som funnit ett nytt liv och ett nytt livsinnehåll genom LP- Stiftelsen känner jag en stor glädje över att få vara med och stödja detta arbete.

Alf Svensson citerar :

LP Stiftelsen kan visa upp resultat, praktiska och konkreta , som innebär att människor räddats ur träsket och återfått sin människovärdighet. Vårt samhälle är i skriande behov av de insatser som LP- Stiftelsen och liknande frivilligorganisationer gör. Vi ser det som en stor angelägenhet att efter bästa förmåga konkret främja LP – Stiftelsens frivilligarbete och vi ser det som en förmån att uppmana till ekonomiskt stöd för stiftelsen.²⁵

2 : 4 Serbisk - Ortodox kyrkans historik och bakgrund

Då ett stort antal Ortodoxa flyttade till Sverige från sina hemländer så växte också behovet av att etablera ortodoxa församlingar i Sverige. I Sverige finns inte någon Svensk Ortodox organisation då huvuddelen av de kristna i Sverige är protestanter.

I Sverige finns det ca 4500 svenskar som är Ortodoxt troende, dessa betjänas av 7 Ortodoxa präster på det svenska språket. De svenskar som är döpta Ortodoxt är organisatoriskt kopplade till den Serbiskt Ortodoxa kyrkan, Biskopsstift för Storbritannien och Skandinavien, under ledning av Biskop Dositej.

Den Ortodoxa kyrkan är indelad i olika organisationer Grekisk, Rysk, Serbisk, Rumänsk, Bulgarisk med egna ledningar av egna ärkebiskopar, biskopar mfl.

Att man har en egen organisation styrs primärt av givna regler och antalet personer som är troende inom folkgruppen, som det är nu så är det ett lågt antal Svenskar som är Ortodoxt troende och de är därför kopplade till den *Serbiskt Ortodoxa kyrkan*, om antalet skulle öka och de Svenskt Ortodoxa skulle önska sin självständighet, så skall en hel del villkor uppfyllas och den Ortodoxa organisation som de tillhör skall rekommendera en självständighet till ett

²⁵ Edin 1993 Sid 112,113,114.

samfund bestående av ärkebiskopar från samtliga nuvarande Ortodoxa organisationer, som i sin tur avgör frågan.²⁶

Till Sverige kom den Ortodoxa kyrkan tillbaka på 1600-talet. I och med freden vid Stolbova 1617 gavs ryska handelsmän rätt att utöva sin religion i Sverige. För detta grundades en ortodox församling i Stockholm.

Huvudsakligen är det dock invandringen från ortodoxa länder efter 1960 som gjort att den Ortodoxa kyrkan idag är det tredje största trossamfundet i Sverige. Den största ortodoxa kyrkan i Sverige är den serbisk – ortodox (27.000) och den Grekisk-ortodoxa kyrkan (18.000).²⁷

De första serberna kom till Sverige redan under andra världskriget. Det var koncentrationsläger – fångar, som flytt från Norge. Några av dem stannade kvar i Sverige även sedan kriget slutat. Efter krigsslutet kom också serbiska flyktingar från tyska koncentrationsläger . De ville inte återvända till det kommunistiska Jugoslavien,

Utän valde att flytta till Sverige. På femtiotalet kom dessutom serbiska flyktingar från läger i Österrike och Italien till Sverige. Men de flesta serber och andra jugoslaver kom till Sverige åren 1965 till 1969.

De var emigranter som lämnat Jugoslavien av ekonomiska skäl. De fick arbete i industricentra i södra och mellersta Sverige.

Det dröjde länge innan serbiska präster kom till Sverige. De första serbiska invandrarna fick lov att anlita ryska och grekiska ortodoxa kyrkor för gudstjänster och förrättningar . Men serberna bevarade ändå sina kyrkliga traditioner. En svensk ortodox präst fader Christoffer Klasson tog mellan 1967 och 1972 ansvar för de serbiska ortodoxa i hela Sverige.

Men den serbisk ortodoxa kyrkan behövde egna präster. För att få det måste serberna ha egna kyrkoförsamlingar. Milan Matic´ från Västerås åtog sig att bilda den första serbiska ortodoxa församlingen i Sverige.

Det gjorde han i samråd med fader Zivota Mihailovic´ som då vistades i Sverige. Den 22 januari 1972 bildade de SANKT NICOLAUS församling i Västerås. Milan Matic´ blev dess förste ordförande. Den 20 februari samma år installerades fader Zivota Mihailovic med biskop Lavrentijas (serbisk biskop i

Tyskland, till vars stift Sverige hör) välsignelse som den förste serbiske prästen i Sverige. Hans verksamhetsområde omfattade serber i hela landet.

²⁶ Hemsida serbisk – ortodox kyrkan S:t Basilius Helsingborg.

²⁷ Hemsida ortodoxa kyrkan.se

Fader Mihailovic första uppgift blev att söka upp de kringstridda serbiska ortodoxa och försöka organisera dem. Redan den 10 september 1972 Malmö SANKT KYRILLOS och METHODIOS församling.

Dess förste ordförande hette Milorod Spasic. Och den 15 juni 1973 bildades SANKT SAVA församling i Stocholm. Förste ordförande blev Vojislav Bjelobaba. Präst blev fader Zivota Mihailovic som flyttade hit från Västerås.²⁸

Serbiska kyrkan i Sverige har nära kontakt med de Svenska frikyrkorna via Sveriges Frikyrkoråd och även med Svenska kyrkan . På lokalplanet deltar kyrkan i olika ekumeniska aktiviteter.

Den serbiska – ortodoxa församlingen är också mån att bevara sin kultur och de är också mycket stolta över den. Församlingarna som finns i Sverige är fyllda av sociala aktiviteter där de sitter tillsammans och delar sin litteratur , folkseder , folkdans, musik , serbisk matlagning mm och församlingarna ser gärna att kyrkan blir ett socialt centrum den ska förena dem.

Teologin

För en ortodox kristen är filosofi eller mänskligt förstånd en återvändsgränd som aldrig kan leda en människa till säkerhet, sanning och kunskap. Kunskap är uppenbarelse från Gud och Hans skapelse i ett hjärta renat genom gudomlig nåd och människans kamp och bön.

Därför står det i Saligprisningarna: "Saliga äro de renhjärtade, ty de skola se Gud" (Matt 5:8). Sanningen är inte en serie definitioner utan Gud själv, som uppenbarat sig konkret i Kristi person som sade: "Jag är sanningen". Den enda vägen till kunskap är alltså hjärtats renhet. Detta endast gör det möjligt för Den Helige Ande att ta sin boning i människan.

På detta sätt och endast på detta sätt blir Gud och hela Hans skapelse känd. Han blir känd som Han verkligen är utan att bli begriplig och utan att bli förminskad för att rymmas inom det mänskliga intellektets begränsningar.

Sålunda blir människans sinne (*nous* på grekiska) förenat med den levande och Obegripliga Guden. Kunskap är människans levande kontakt med Skaparen och Hans skapelse i ömsesidig kärlek.

Upplevelse av kunskap eller erfarenhet är något som aldrig kan uttryckas i mänskliga ord. När Paulus kom till tro säger han att han hört outtalbara ord. Sådan är den djupare kristna teologin - outtryckbar.

Dogmer är behjälpliga formuleringar, men de är inte riktig kunskap, de är bara vägledare och ett skydd mot irrlära. En människa kan ha kunskap utan att känna några dogmer och en människa kan känna alla dogmer och bejaka dem utan att ha kunskap.

²⁸ Lindberg 1983 sid 3.

Därför har det aldrig funnits något intresse för teologiska system i den Ortodoxa kyrkan. Uttalanden från kyrkomöten är negativa, dvs. de fördömer irrlära men utlägger inte trosinnehållet. Att utge en dogmatik, dvs. en skriftlig framställning där man systematiskt försöker utlägga den kristna tron är därmed något som är mycket främmande för ortodox kyrkoliv.

Nyckeln till förståelse av den ortodoxa teologin ligger nämligen inte i läsandet av en läroframställning utan i eukaristins firande, som står i det ortodoxa kyrkolivets centrum. Kyrkan är universell men förverkligas endast i sann bemärkelse i eukaristins firande i del lokala församlingen, då syndiga män och kvinnor helt och fullt blir "Guds folk".

En annan mycket viktig grundförutsättning att fastslå är att teologi inte bara är något för fackmän som de har monopol på, utan något som hela Guds folk har del i. Ansvar för sanningen delas därmed av alla ortodox kristna. Varje enskilt kristen, särskilt helgonen, besitter nämligen rättigheten och möjligheten att se och erfara sanningen.

Theologia går nämligen inte att skilja från *theoria* (kontemplation). Den verkliga teologen är den individ som kan skåda och uppleva innehållet i sin teologi. Denna erfarenhet är inte grundad enbart på intellektet, fastän detta givetvis inte fränkänns sin förmåga till varseblivning, utan iakttagelser gjorda med "Andens öga" som bringar hela människan - intellektet, känslorna, ja, t.o.m. sinnena - i kontakt med det gudomliga.

Uppenbarelsens "erfarenhetsmässiga" karaktär anknyter direkt till synen på utveckling. I ortodox teologi tas allmänt för givet att "nya" uppenbarelsen aldrig kan läggas till apostlarnas unika vittnesbörd. Inget nytt kan läras om Kristus eller frälsningen utöver vad apostlarna "hava hört, med egna ögon hava sett och med egna händer tog på" (1 Joh 1:1).

Helgonens erfarenhet är i grunden i överensstämmelse med apostlarnas. Begreppet "utveckling" eller "tillväxt" kan man bara tillämpa på den mänskliga förmågan att tillägna sig den gudomliga sanningen, inte på sanningen själv, samt givetvis på en begreppsmässig utläggning av kyrkans lära eller vederläggning av irrläror. De ekumeniska koncilierna betonar uttryckligen att dogmatiska definitioner inte är självändamål och att konciliesfäderna motvilligt formulerade sina definitioner av läropunkter endast för att avgränsa mot felaktiga tolkningar.

Varken Skriften, kyrkomötesdefinitioner eller teologi kan tillfullo ge uttryck för Gud. De kan endast var för sig peka på någon aspekt av Hans existens eller avfärda felaktiga tolkningar rörande Hans person eller handlingar. Inget språk når helt och fullt fram till själva sanningen och kan inte säga något outtömmade om den.

Referenspoolen till den ortodoxa teologins "erfarenhetsmässiga" karaktär är den apofatiska eller negativa teologin. Med det menas att systematiskt tala om vad Gud icke är istället för att uttala vad Han är med motiveringen att inget mänskligt ord eller tanke är i stånd att göra det. Den s.k. apofatiska teologin anses sedan vara ett nödvändigt stadium i förvärvandet av kunskapen om Gud, en slags elimineringsprocess.

Det är en intellektuell process, men också en andlig rening (på grekiska *katharsis*) som avhåller sig från att identifiera Gud med det som inte är Gud, dvs. alla avgudar. Men det paradoxala i denna process är att processen i sig själv inte låter människan känna Gud, utan som den Okännbare och Obegriplige.

I den apofatiska teologin hävdas alltså inte bara att Gud står över mänskligt språk och förnuft, utan att Han i sig själv är ouppnåelig. Detta har den Helige Gregorios av Nyssa på ett briljant sätt formulerat när han beskriver den mänskliga själens strävan uppåt mot Gud som en elimineringsprocess som aldrig till formen når ett möjligt slut: "När hon [den frälsningsökande människan] sedan... överger allt hon funnit, då återfinner hon den Ende, som hon söker, som den Ende hon inte kan förstå."(PG 33:893B)

Detta är alltså grunden för ortodox teologi. Utan att vinna enighet i dessa frågor är de flesta teologiska debatter tämligen meningslösa, då vi i så fall talar olika språk och har olika förståelse om hur vi vinner kunskap om Gud.²⁹

Vi kallas ortodoxa kristna, därför att vi hör till den ortodoxa kyrkan.

Ortodox är ett grekiskt ord och betyder rätt troende.

Den ortodoxa kyrkan är den ursprungliga Kyrkan, som grundades av Kristus själv. Den kallas också apostolisk, därför att Jesu egna lärjungar, Hans apostlar, gav den en fast ordning. I den ortodoxa kyrkan har apostlarnas muntliga och skriftliga undervisning bevarats och kommer att bevaras oförändrad i alla tider.

Den ortodoxa kyrkan leds av biskopar.

Kristus utvalde apostlarna. Apostlarna utvalde och handpålade sedan ledare för kyrkan, vilka kunde hjälpa och ersätta dem själva. De kallades biskopar. Dessa biskopar tillsatte i sin tur nya biskopar. På så sätt har den apostoliska ledningen genom handpålning bevarats i en obruten kedja inom kyrkan.

Kyrkan kallas även katolsk eller allmänlig. Det betyder att den sträcker sig över hela världen och når alla människor. Till skillnad från den romersk-katolska kyrkan, som har påven till överhuvud och även i annat skiljer sig från den ursprungliga kyrkan, kallas den ortodoxa kyrkan ibland den östra eller felaktigt den grekisk-katolska.

Den av Gud uppenbarade sanningen fasthålls av den *heliga Traditionen och den heliga Skrift*.

I den heliga Traditionen bevaras det som fromma män och kvinnor fått från Gud och givit vidare till kyrkan i tal och levnad.

I den heliga Skriften bevaras de Guds ord som skrivits ned av heliga apostlar och profeter under inverkan av den Helige Ande.

Den heliga Traditionen är äldre än den heliga Skriften.

Enklast och bäst lär vi oss den rätta kristna tron i *Trosbekännelsen*. Den utformades av de heliga kyrkofäderna på de första allmänliga kyrkomötena. Endast i den ortodoxa kyrkan har trosbekännelsen bevarats oförändrad i sin rena form.

²⁹ Hemsida ortodoxa kyrkan.se

I trosbekännelsen utsäger vi vår tro på Gud, som är en till sitt väsen, men har tre personer, Gud Fadern, Gud Sonen, Gud den Helige Ande. Därför kallas Han även

Vidare bekänner vi oss vara medlemmar i den apostoliska Kyrkan, till vilken vi förenats genom dopet.

Slutligen bekänner vi att målet för detta liv på jorden är det eviga livet i Guds rike, dit vi kommer efter de dödas uppståndelse och den yttersta domen.

Den allsmåktige Gud är vår himmelske

Han har skapat allting, både det synliga och det osynliga. Till den osynliga världen hör änglarna. Dem skapade Gud allra först.

Änglarna är andeväsen, Guds sändebud, som inverkar på människorna och hela folkgrupper enligt Guds heliga vilja. Varje människa har en skyddsängel, som beskyddar henne, hjälper henne och inger henne goda tankar.

Alla änglar skapades goda. Men en del av dem använde sin fria vilja till att i högmod uppresas mot Guds vilja. Därför föll de djupt ner och blev onda. De onda andarna försöker ständigt locka människan till sig, bort från Gud.

Efter den osynliga världen skapade Gud den synliga världen och människan efter sin avbild, alltså med fri vilja. Och fastän människan föll för den ondes frestelse, så övergav Gud henne ändå inte, utan ville hjälpa henne upp igen.

Gud sände till jorden sin enfödde Son, vår Herre

som genom den Helige Ande föddes av Jungfru Maria.

Han gav oss sitt Evangelium, det glada budskapet om frälsning och om Guds rike.

Han offrade sig frivilligt på korset för att försona människan med Gud.

Han uppstod från de döda, besegrade djävulen och döden, och lät också oss uppstå från döden.

Han for upp till himmelen och öppnade åter himmelrikets port, som varit stängd för oss av synden.

Den första pingstdagen nedsände Jesus

till sina lärjungar. Den Helige Ande förenar oss med Kristus, så som man fäster en gren vid ett träd. Den inympade grenen suger livssaft från trädet och börjar leva ett gemensamt liv med detta. Lika får den som förenas med Kristus sin livskraft från Honom och börjar leva Hans eviga liv.

Den Helige Andes nåd eller Guds kraft får vi del av i de heliga

eller sakramentena, som Jesus Kristus själv givit oss. De främsta är och nödvändiga för vår frälsning

I dopet renas människan från synderna, föds till ett nytt, andlig liv och blir en kristen.

I myrrasmörjelsen får den döpte den Helige Andes kraft att motstå frestelserna och att leva det nya livet i Kyrkans gemenskap. Myrrasmörjelsen sker normalt i anslutning till dopet.

I Herrens Heliga Nattvard tar den kristna del av Kristi kött och blod, förenas med Honom till kropp och själ och får därigenom del av det eviga livet.

I botens eller syndaförlåtelsens mysterium får den som med uppriktiga ånger bekänner sina synder för biktfadern genom honom förlåtelse, av Kristus själv.

I prästvigningen får en därtill utsedd man av den Helige Ande genom handpåläggning av en biskop, rättighet att förrätta mysterierna och att sköta församlingen.

På bilden syns en blivande biskop avlägga sin trosbekännelse före sin vigning

I äktenskapets mysterium vigs en man och en kvinna av Kristus själv till ett gemensamt liv i Gudsefterföljelse.

I oljesmörjelsen gives en sjuk Guds kraft att åter bli frisk till ande och kropp.

Frälsningens medel, mysterierna, förvaltas av

Därför måste den som vill bli frälst från synden och mörkret höra till Kristi kyrka.

Kyrkan är en, ty den har en enda grund och ett enda huvud, Jesus Kristus. De särskilda lemmarna förenas av kärleken.

Kyrkan är helig, ty den är Kristi heliga kropp, och den Helige Ande bor i den. Kyrkan är allmänlig, eller katolsk, ty den sträcker sig över hela världen.

De som flyttat bort från det jordiska livet har inte upphört att vara medlemmar i Kyrkan. De har endast överflyttat från Kyrkans synliga jordiska del, till dess osynliga himmelska del. För varje medlem i Kyrkan, som vill få del av det eviga livet, är

nödvändig. Att följa efter Kristus betyder, att med fast tro på Honom som vår Frälsare och med Honom som högsta exempel, aldrig tveka att göra Hans vilja, försaka sig själv, otröttligt kämpa mot de onda böjelserna och ständigt göra bättring. Ingenting av detta kan man göra utan hjälp av Guds nåd.

Av kärlek till oss lät Kristus frivilligt korsfästa sig; det var Hans stora *kärleksverk*. Därför bör vi visa vår kärlek till Honom och vår vilja att följa Hans bud genom kärleksverk till våra

medmänniskor. Därvid får vi inte sky att offra vår egen trevnad, våra egna önskningar, och slutligen vårt eget liv. Inte heller detta kan göras utan hjälp och kraft från Kristus själv.

Genom bönen står vi i ständig förbindelse med Kristus. I bönen lovprisar vi Guds fullkomlighet, tackar Honom för Hans stora godhet och ber Honom om hjälp i våra andliga och kroppsliga behov. Utan bön kan vi inte lära känna Gud.

Till den inre bönen sluter sig den yttre, ty Gud har skapat oss med både själ och kropp. Därför ber vi inte bara med tanken utan samtidigt med ord och rörelser och gärningar. *Korstecknet* är de kristnas heliga tecken.

När vi gör korstecknet minns vi den Korsfäste och uttrycker vår vilja att överlämna oss åt Honom. Också bugningarna hör till bönen.

Ibland böjer man bara på huvudet, ibland på överkroppen, och ibland bugar man sig ända till marken (prostration). Det finns människor som offrat hela sitt liv åt att följa Kristus. En del av dem har utvalts av Gud till kyrkans

eller helgon. Främst av dem är naturligtvis Jesu mor, vår allraheligaste Guds Moder och Jungfru Maria, som vi kallar *Theotokos* (Gudaföderska). Till de heliga hör också profeterna, apostlarna, kyrkofäderna, martyrerna, bekännarna, helbrägdagörarna och många eremiter och munkar, som har dragit sig bort till kloster och ökentrakter för att helt få ägna sig åt bön och kamp mot det onda.

De heligas förböner är starka redan medan de lever på jorden, men då de efter döden överflyttas till himmelen, blir de ännu starkare.

Därför ärar och hyllar vi dem och ber dem om förböner och hjälp i våra egna böner.

Den nåd, som Gud låtit dem få del av, berör hela människan, både själen och kroppen. Därför är också deras jordiska rester eller relikier heliga.

Vidare vördar vi bilder av Kristus, Guds Moder, änglar och heliga människor. De kallas *ikoner* och vi håller dem i våra hem som ett tecken på att vi alltid tar emot de heliga sändebud som Gud har sänt oss. Framför dem ber vi.

De är synliga bilder av Guds osynliga nåd och ständiga, osynliga närvaro. Därför är ikonerna heliga.

Vi ber också för de döda. *Bönen för de döda* förenar oss med dem som vi älskar här på jorden. Kärleken dör aldrig. På samma som bönen till änglarna och de heliga, så förenar också bönen för de döda den jordiska delen av kyrkan med den himmelska.

I Kristi ljus och kärlek förenas allt till en enda stor enhet - Kristus själv, Hans heliga Kyrka.³⁰

³⁰ Hemsida ortodoxa kyrkan.se

Med fokus på diakoni

"Kyrkorna tillsammans" - det uttrycket använder vi för att berätta vad *Sveriges Kristna Råd* är, nämligen en öppen ekumenisk mötesplats för kyrkorna i Sverige.

Till SKR kommer varje kyrka med sin speciella identitet och sina egna erfarenheter och prioriteringar. De kommer för att söka, uttrycka och fördjupa den kristna enheten, dela erfarenheter och tillsammans visa omvärlden på den tro som förenar och utmanar.

Som "kyrkorna tillsammans" är SKR en gemensam resurs för kyrkorna. Samtidigt stöder SKR kyrkorna i att vara resurser för varandra - i deras arbete med centrala uppgifter som teologisk reflektion, ekumeniskt vittnesbörd, *diakoni och socialt ansvar*. SKR har också en uppgift i att samla kyrkorna för att tala med en gemensam röst i viktiga samhällsfrågor.

Sveriges Kristna Råd har 27 medlemskyrkor och en kyrka med observatörsstatus (observatörer har närvaro- och yttranderätt men ej beslutsrätt).

Generalsekreterare för SKR är Sven-Bernhard Fast. Ordförande är Anders Wejryd, ärkebiskop i Svenska kyrkan.

Till kyrkans uppdrag hör att förvalta Guds skapelse. I SKR sker det bland annat genom att på olika sätt bearbeta och agera inom *diakoni*, rättvisa, fred, etik mm.

SKR arbete med migration och intergration

Under många år har SKR i olika former arbetat med frågor om migration och integration, både i Sverige och genom internationella nätverk. På senare år har Påskuppropet 2005 kommit att bli det mest kända exemplet på kyrkornas gemensamma arbete med dessa frågor.

SKRs arbetsgrupp för migration och integration innehåller personer som sammantaget står för en stor del av kyrkornas kompetens inom området.³¹

De ortodoxa kyrkorna har ett nära samarbete med varandra de ingår alla i ortodoxa samarbetskommite'n där samlas de och tar sina beslut efter noga övervägande.

³¹ Hemsida Sveriges kristna råd SKR.

3. Intervju med diakon Gunvor Englund Metodistkyrkan

1. Vad innebär diakoni för metodistkyrkan?

För Metodistkyrkan har diakonalt arbete alltid varit viktigt, därför har det uppstått verksamheter som Betaniastiftelsen, S:t Lukas verksamheten samt yttre mission samt föreningen för vård och fostran av barn och ungdom.

2. Hur ser man på uppdraget att tjäna och ta ansvar i samhället?

Mycket av Metodistkyrkans syn på människan och att vara i tjänst finner man i Metodistkyrkans sociala principer:

Metodistkyrkan har alltid fäst stor vikt vid social rättvisa. Dess medlemmar har ofta intagit tydliga kristna ståndpunkter i kontroversiella frågor. Så opponerade sig till exempel de första metodisterna mot slavhandel, smuggling och omänsklig behandling av straffångare.

En social bekännelse antogs 1908, och sedan 1972 har aktuella ställningstagande samlats i de s.k. Sociala principerna, som revideras och uppdateras vart fjärde år av Metodistkyrkans generalkonferens.

Sociala principerna är ett försök att efter bön och eftertanke uttala sig i mänskliga frågor i vår tid utifrån en balanserad bibelsyn och metodistisk teologi. Syftet är att i profetisk anda ge

vägledning och skänka övertygelse. De sociala principerna kallar Metodistkyrkans alla medlemmar att i börens anda studera och föra samtal om tro och liv.

3. Vad har diakonin sitt ursprung ?

Som Jesus bemötte människor ska vi bemöta andra. Man finner i Metodistkyrkans handbok för diakoni och samhällsansvar förhållningssätt mm.

4. Hur uttrycker sig diakonibegreppet ?

En grunddefinition kan vara att ”diakoni är omvårdnad, grundad i Kristi kärlek i syfte att hjälpa människan i hennes olika livssituationer och göra det möjligt för henne att frigöras till *tro och tjänst*.

5. Hur erbjuder man mötesplatser för gemenskap och samtal i olika skeenden av livet?

Eftersom metodistkyrkan i Sverige är så liten har vi inte möjlighet att ha grupper för alla sorters skeenden i livet. Sådana grupper uppstår där man har flera människor som har samma behov. I Västerås har vi tex. En grupp afrikanska kvinnor som under rubriken ”Mat och prat i köket” samtalar om att leva och bo i det nya landet.

I Metodistkyrkans församlingar i Sverige ser det alltså olika ut beroende på vilka människor och behov man möter. På många orter pågår olika slags socialt arbete.

6. Hur präglar sig teologin i metodistkyrkans verksamhet?

§65 Den utvecklande gemenskapen.

Samhället ger möjligheter för människan att utveckla sitt människovärde. Vi tror att vi har ett ansvar att upptäcka, stödja och utvärdera nya gemenskapsformer vars syfte är att helt fullt ut utveckla varje individs inneboende möjligheter.

Vår grund är evangeliets uppfattning att alla människor är värdefulla, inte för att de har gjort sig förtjänta av ett värde, utan därför att de är människor skapade av Gud. Och älskade av och genom Jesus Kristus. Därför stöder vi ett samhällsklimat där mänsklig gemenskap upprätthålls och stärks till förmån för varje enskild människa och hennes utveckling.

7. Vilka målgrupper jobbar man med Metodistkyrkan och varför?

Från sin första början har Metodistkyrkans organiserat arbete bland barn och ungdom. Den var något av en pionjär, när det gäller juniorenas lägerverksamhet i början på 1920 – talet. Allt barn och ungdomsarbete är samlat i MKU, Metodistkyrkans Ungdomsförbund.

8. Vilken målgrupp jobbar man mest med.

Metodistkyrkan har ingen direkt målgrupp. Men barn och ungdomsarbetet har alltid varit starkt och är alltjämt fortfarande starkt.

9. Har Metodistkyrkan metoder / tillvägagångssätt.

Det förhållningssätt vi har finns tydligt uttryckt genom den människosyn som omnäms i Metodistkyrkans sociala principer. Där möter vi en syn på varje människas unika värde. Bland annat så står det i inledningen till de sociala principerna.

Vi det folk som kallas Metodister, bekräftar vår tro på Gud vår skapare och far, på Jesus Kristus vår frälsare, och på den helige anden, vår hjälpare och vägledare. Vi är medvetna om vårt totala beroende av Gud i födelsen, i livet, i döden och i det eviga livet. Genom den trygghet Guds kärlek ger oss bekräftar vi livets godhet samt bekänner vi våra många synder mot Guds vilja med oss, sådan den uppenbarats i Jesus Kristus.

I tacksamhet mot Guds förlåtande nåd , i vilken vi lever och blir dömda ,och genom att bekräfta vår tro *på varje människas unika värde*, förnyar vi vårt uppdrag att vara evangeliets trogna vittnen. Inte bara till världens ände, utan också i vårt vardagsliv och arbete.

3. Intervju med kårledare Christer Svensson Hisingskåren Frälsningsarmen.

1. Vad innebär diakoni för Frälsningsarmen?

Jag tycker att det beskrivs ganska bra i det som vi brukar använda för att beskriva frälsningsarmen, där står det:

Frälsningsarmen är en internationell rörelse, ett evangeliskt trossamfund inom den universiella kyrkan ,vårt budskap har sin grund i bibeln ,vår tjänst har sin källa i kärleken till Gud. Vårt uppdrag är att förkunna evangelium om Jesus Kristus och utan åtskillnad möta mänskliga behov i hans namn. Och göra det utan åtskillnad samt att möta mänskliga behov i hans namn. Diakoni är med andra ord för oss att möta mänskliga behov i hans namn och göra det utan åtskillnad med tanke på religion eller ras.

”William Booths motto soppa – två och frälsning.”

2. Hur ser man på uppdraget att tjäna och ta ansvar i samhället?

Vi ser det som naturligt att vi i vårt samhälle är med och tjänar människor på olika sätt .Vårt uppdrag som kristna är att göra världen bättre och då är det naturligt att vi tillför det som vi har att tillföra nämligen budskapet om en kärleksfull Gud som är till för alla människor. Vi

önskar inte att ta över det som samhället i dag gör och bli en sorts lågprisentreprenörer, utan vi vill finnas med där vi har något att tillföra som inte samhället mäktar med att göra.

Ett uttryck som jag personligen tycker mycket om är att vi ska vara *"Gud med skinn på"*.

3. Vad har diakonin sitt ursprung?

Diakonin har sitt ursprung i Jesus Kristus. Jesus sade *"Allt vad ni har gjort mot en av dessa mina minsta, det har ni gjort mot mig."*

4. Hur uttrycker sig diakonibegreppet ?

Diakonibegreppet uttrycker sig bland annat då i arbetet bland barn och familjer såsom läger för ensamma föräldrar ,ett skolhem för barn som har det svårt, sommarkollo för barn mm.

Men även i vårt arbete bland invandrare ex i Akalla, där de får komma för att hitta sig själva, bli sedda och få hjälp till en bra start i sitt nya land. Vi arbetar även med synskadade där vi har läger mm.

Arbetet bland missbrukare visar sig i flera olika boenden, och behandlingshem för missbrukare där vi då anser att den kristna profilen är väldigt viktig. Vi har även öppen social verksamhet som tex på Hisingskåren, där vi möter människor som har det svårt på olika sätt. Man kan få hjälp att göra upp en budget, tillfällig ekonomisk hjälp.

5. Hur erbjuder man mötesplatser för gemenskap och samtal för människor i olika skeenden av livet?

Tex då genom vårt gemenskapscenter där det även finns samtalsgrupper osv.

6. Hur präglar sig teologin i Frälsningsarmens verksamhet.

På något vis så handlat det om att göra Jesus känd och trodd på. Och då är det naturligt att bedriva ett socialt arbete. William Booth sa *"Bli frälst, få andra frälsta och bli mer och mer genomfrälst."*

7. Vilka målgrupper jobbar man med i Frälsningsarmen och varför ?

Vad det gäller målgrupper så kan jag konstatera att vi arbetar med allt ifrån den yngsta till den äldsta. Kanske alltför brett men det måste ändå anses vara våra målgrupper i vårt sociala arbete.

8. Vilka målgrupper jobbar man mest med ?

Det är inte helt enkelt att svara på den frågan, det beror på vad man menar mest med . Är det i kronor räknat, då torde arbetet bland missbrukare vara det största arbetet. Är det i antal nådda det vi räknar med, då torde den öppna sociala verksamheten vara den största.

9. Har frälsningsarmen metoder / tillvägagångssätt som de använder när de jobbar med de olika målgrupperna ?

Vi har ett material vi arbetar ifrån i vårt missbruksarbete som heter tio steg framåt. Allt arbete präglas av en helhetssyn på människan och alla människors värde.

3. Intervju med diakon Gerd Svensson Smyrnakyrkan.

1. Vad innebär diakoni för Smyrnakyrkan ?

Församlingen och medlemmarna ser diakoni som en gemensam kallelse och uppdrag att verka i ord och tjänst. Smyrnakyrkan har mångårigt samarbete med LP- Stiftelsen och räddningsmissionen.

2. Hur ser man på uppdraget att tjäna och ta ansvar i samhället ?

Smyrnakyrkan vision är att alla människor ska bli sedda och älskade för vad de är Guds kärlek är enorm och gränslös. Smyrnakyrkan ska vara lätt att få kontakt med alla är välkomna oavsett ålder etnicitet osv. Församlingen ska vara en resurs och kraft i samhället. Och som nämnts tidigare Smyrnakyrkans samarbete med LP- Stiftelse tyder på starkt samhällsansvar och engagemang för de socialt utslagna.

3. Vad har diakonin sitt ursprung?

Engagemanget för människor att bry sig och visa Guds kärlek visar sig redan i de första Moseböckerna. Ruths bok mm ”det Judiska.” Ett bibelställe talar starkt om detta Apostlagärningarna 2 : 42 där de samlade sig och delade brödet och hela Apostlagärningarna vittnar om broder och systerkärleken tilliten till varandra och gemenskapen. Också Jesus gärningar och kärlek vittnar om diakoni han var den störste diakonen.

4. Hur uttrycker sig diakonibegreppet ?

Tjänst i ord och gärning ” omsorg om medmänniskan ” grunddefinition Guds kärlek. Det är också och varit och kommer alltid att vara kristna församlingens uppdrag och livsstil.

5. Hur erbjuder man mötesplatser för gemenskap och samtal i olika skeenden av livet?

Eftersom Smyrnakyrkan är en stor församling så erbjuds det mycket både i församlingen och utanför bl a pensionärsgupper , frångilda mammorgruppen , Cellgrupper , yttre mission projekt , själavård , tel . jour , Rådgivning och hjälp för familjer , internationella gruppen som leds av pastor Belton gudstjänster leds på engelska och tolk används också. I området Gårdsten jobbar man med mycket med att nå ut till ungdomar och andra som har sociala problem gruppverksamheten är stark och bibelstudium och annan verksamhet präglar gruppen aktiviteter.

6. Hur präglar sig teologin i Smyrnakyrkans verksamhet ?

Guds ord och kärlek genomsyrar församlingens verksamhet kallelserna och uppdraget att sprida evangelium tas verkligen på högsta allvar. Föredömet är att följa den första kristna församlingen målsättning och vision och Pauli brev och undervisning lär oss hur en församling ska vara både i den inre och yttre verksamheten. Och i Smyrnakyrkans verksamhet så pågår det ett evigt och stort arbete med attitydfrågor för att fler ska hitta till församlingens verksamhet och så småningom finna ett andligt hem.

7. Vilka målgrupper jobbar man med och varför ?

Smyrnakyrkan har många målgrupper bl a för handikappade - ”handikappsråd” och syftet ska vara att underlätta för handikappade .

Pensionärsgrupporna som utgör en stor grupp har många aktiviteter för den gruppen allt för att bryta ensamhet och isolering och erbjuda sysselsättningsalternativ vilket är ett stort problem på ålderns höst.

Ensamma mammor gruppen gör att fler mammor får gemenskap och styrka att kämpa vidare trots sin situation och de får samtidigt hjälp och stöd och råd då det kan krisa sig i vardagslivet.

I Gårdsten bedrivs en grupp som jobbar mycket med ungdomar och andra som har kommit lite utanför socialt det erbjuds bibelstudium och mkt annat syftet ska vara att erbjuda kristna alternativ samt socialt arbete i viss mån.

Internationell grupp alla är välkomna oavsett ålder etnicitet.

Familjegrudder där man får råd och stöd.

Möjlighet till själavård.

Cellgrupper där man kan komma med för bibelstudium och gemenskap.

Symissionsgruppen.

8. Vilken målgrupp jobbar man med mest och varför ?

En stor grupp i Smyrnakyrkan är barnfamiljer och ungdomarna.

9. Har Smyrnakyrkan metoder/tillvägagångssätt.

I familjegrupperna erbjuder man kurser vår och höst ”block” samt fortsättningskurs.

I ledningen och grupperna diskuteras det vilka behov finns det ? och hur når vi dem?

Dvs ensamma pappor alternativ nattmacka för män , jullunch samarbete med räddningmissionen mm.

3. Intervju med fader Dragan Mihailjovic Serbisk – Ortodoxa kyrkan Göteborg

1. Vad innebär diakoni för serbisk – ortodoxa kyrkan ?

Diakoni betyder tjänst och innebär omsorg om medmänniskan i livets olika situationer. Att ”älska sin nästa såsom sig själv” är grunden . Uppgiften är att vandra tillsammans med sina medmänniskor och stödja dem fysiskt, psykiskt och andligt. Diakoni kan också vara att peka på orättfärdighet och protestera mot övergrepp och orättvisa system i vårt samhället och ute i världen.

Den har två uppgifter kyrkligt och andligt. Det sociala är att hjälpa andra i församlingen att besöka gamla som inte kan närvara vid gudstjänster och hjälpa nödställda fattiga ge dem mat diakoni är kärleksgärningar mot våra medmänniskor.

2. Hur ser man på uppdraget att tjäna och ta ansvar i samhället ?

Innebörden i det diakonala att känna sin nästa är att känna sin skapare. Ta samhällsansvar genom att ge röst åt dem som har svårt att föra sin egen talan och värna om den kristna människosynen som utgår från allas lika värde.

3. Vad har diakonin för ursprung ?

De första kristna vittnar om ursprunget de samlades och delade allt som bröder och systrar man kan följa det i apostlagärningarna.

Det ursprungliga i diakoni är uppdraget till kyrkan, grundad i Kristi kärlek, att genom delaktighet, respekt och ömsesidig solidaritet möta varandra särskilt i utsatta livssituationer.

Det diakonala förhållningssättet handlar om en omsorg utan biavsikter där människan står i centrum. Tro, kyrkotillhörighet eller annan tillhörighet får aldrig begränsa uppdraget.

4. Hur uttrycker sig diakonibegreppet ?

Den största delen i begreppet diakoni uttrycker sig i den sociala delen d v s man besöker gamla fattiga sjuka och eljest nödställda .

Det diakonala begreppet uttrycker sig i en omsorg utan biavsikter där människan står i centrum. Tro, kyrkotillhörighet eller annan tillhörighet får aldrig begränsa uppdraget.

5. Hur erbjuder man mötesplatser för gemenskap och samtal för människor i olika skeenden av livet ?

I den serbisk – ortodoxa församlingen har man en familjär gemenskap man känner varandra väl sen många år och man umgås även mycket privat. Församlingen åker också ut och besöker varandra om de är sjuka eller inte kan komma på Gudstjänsterna.

6. Hur präglar sig teologin i serbisk – ortodoxa kyrkans verksamhet ?

I den serbisk – ortodoxa församlingen studerar man flitigt den ortodoxa teologin alla tar del av evangelietolkningen. I den ortodoxa teologin kan en människa ha kunskap utan att känna kyrkans lära eller dogmer och en människa kan känna alla dogmer och bejaka dem utan att ha kunskap. Den Ortodoxa kyrkan förstår dessutom inte begreppet teolog på samma sätt som man ofta kan erfara i västerlandet. *För den ortodoxt kristne är en teolog en person som "känner" Gud, dvs. kan skåda och uppleva innehållet i sin teologi.* Att känna Gud kan endast

den som börjat rena sitt hjärta, dvs den som kommit en bra bit på vägen till gudomliggörelse, *theosis*. Helgonen, strikt sätt, är de enda som den Ortodoxa kyrkan räknar som verkliga teologer. Vår Herre säger själv i saligprisningarna: "Saliga äro de renhjärtade, ty de skola se Gud."

7. Vilka målgrupper jobbar man med i serbisk – ortodoxa kyrkan och varför ?

Alla är målgrupperna men fader Dragan säger att de största målgrupperna man ska prioritera är de nödställda d v s de fattiga sjuka det är att visa kärlek mot de nästa och ge omtanke.

8. Vilken målgrupp jobbar man mest med och varför ?

De som är i utsatt läge sjuka fattiga mm är de största målgrupperna.

9. Har serbisk ortodoxa kyrkan metoder/ tillvägagångssätt som de använder när de jobbar med de olika målgrupperna ?

Allt sker spontant med grund och arv från diakonins betydelse tjänst i ord och gärning. Eftersom församlingen är väldigt familjär så agerar man väldigt kärleksfullt mot varandra man är verkligen en familj. *En stor uppgift är att lära hur man ska leva det kristna livet.* Den Ortodoxa Kyrkan är en andlig gemenskap.

5. Sammanfattning

Mitt arbete med kyrkornas diakoni har lett mig till djupare förståelse för hur de olika samfundet har utvecklats i sin historia / bakgrund teologi samt diakoniverksamhet. Jag har valt från början att spegla samfundet i Sverige för att begränsa och redogöra mitt arbete. Risken hade annars varit att arbetet hade blivit för stort och det hade slutat på flera uppsatser. Men vad jag känner nu så vill jag fortsätta skriva om just den församlingen jag tillhör nämligen Metodistkyrkan. Att jag valde fyra kyrkor var för att skildra och jämföra samt det sista med fokus på diakoni vilket betyder tjänst i ord och gärning.

När det gäller avsnitten i de fyra samfundet har jag valt att skriva *kyrkans diakoni* för att visa var min tyngdpunkt är i mitt uppsatsarbete. Jag har inte skrivit allt utan valt att ”benämna en del som kyrkorna jobbar med”, vissa kyrkor har mycket verksamhet beroende på samfundets storlek och omfattning. Diakoni hör samman med den kristna kyrkan. Men diakonin gör samtidigt en betydande insats i samhällslivet. I många avseenden har den fått bli initiativtagande. Och den har icke alltid erkänts. Dess roll i samhällsutvecklingen har i många framställningar av den sociala utvecklingen i vårt land förbisetts. Avsikten med mitt arbete är att försöka ställa in diakonin i de olika samfundet och påvisa dess roll.

Jag har valt att börja beskriva historien och bakgrunden också där kortfattat och sakligt med. I min första början har jag känt att för att få förståelse om en kyrkas tillkomst måste man få veta dess historia och bakgrund den är fundamentet till ursprunget.

Kyrkans historia bekräftar att *trons liv tar sig uttryck i gärningar*. Enskilda kristna har låtit sin tro präglade livet. Kyrkan som helhet har varit verksam i världen. Vi är en del av den världsvida kristna kyrkan. Vi representerar en mångfald av olika slags människor. Det som förenar oss är upplevelsen att ha mött Gud i Jesus Kristus, och erfarenheten att detta möte förändrar livet till större frihet och djupare helhet. Vi tror att livet handlar om att hålla hjärtat nära Gud, och *handen utsträckt till medmänniskan*.

”Den som är störst bland er skall vara de andras tjänare. Den som upphöjer sig ska bli förödmjukad, och den som ödmjukar sig skall bli upphöjd ,” fortsätter Jesus enligt Matteus 23 : 11 – 12) . Utifrån dessa och många liknande ord av Jesus ska vi förstå *kyrkans diakoni*. Hela Jesu förkunnelse är genomsyrad av kärlekens gärningar. Jag har här tagit fram ett par bibelord som exempel på en grundstämning i Nya testamentet, ja i hela bibeln. Det hör till med trons väsen att den tar sig uttryck i gärningar. *En tro utan gärningar finns inte*.

Diakonin har sin grund i det kristna evangeliet att hjälpa en människa i nöd är allmänmänskligt, om också former och omfattning, liksom grundsynen för hjälpannet kan växla hos olika folk och inom olika kulturer.

I mina studier så finner jag att diakoniverksamheten är lika i de olika kyrkorna. Sen beror det på hur stora församlingarna är och vilka resurser man har. Metodistkyrkan var den första frikyrkan i Sverige så det har varit upphov till mycket bl a Betaniastiftelsen, S:t Lukasstiftelsen samt yttre mission, Fvbu – föreningen för vård och fostran av barn och ungdom. De metodisterna som var upphovsmän till dessa verksamheterna är alltså levande. Idag så är tyvärr metodistkyrkan en liten kyrka men det sociala och engagerande för diakoniverksamheten lever alltså kvar och barn och ungdomsarbete är mycket aktivt.

På det yttre praktiska planet i hjälpverksamheten så finner jag att Frälsningsarmén jobbar mest med de nödställda dvs målgruppen hemlösa missbrukare mm de gör mycket för dem och ” Williams Booths motto soppa – tvål och frälsning efterlevs verkligen. Stort är deras hjärta för dessa målgrupperna.

Smynakyrkan som är en stor församling erbjuder mycket inom församlingen och för att möta alla målgrupper så är det av högsta vikt att alla ska ha en plats i församlingen det erbjuds pensionärsgrupper, rådgivning för familjer, själavård, mm.

Genom mångårigt arbete med LP- Stiftelsen så jobbar man mycket med just de nödställda hemlösa missbrukare socialt utslagna mm stort är deras arbete för dem.

I den serbiska – ortodoxa församlingen så finner man en väldigt familjär anda alla känner varandra väl både privat och i kyrkans aktiviteter finner man ett mycket aktivt deltagande. Det diakonala i den församlingen utartar sig i det spontana vid behov och problem så hjälper man aktivt varandra. Det har ett mycket gott samarbete med Skr – Sveriges kristna råd där de deltar flitigt i dess diakonala verksamhet.

Litteraturförteckning

Böcker

The Book of discipline of the United Methodist Church, 2004

2004 The United Methodist Publishing House

Borgehammar, Stephen *Kyrkans liv: introduktion till kyrkovetenskapen*

1993 Verbum, Stockholm

Brook, Stephen *Gods army*

1998 Channel 4 Books, London

Edin, Erik *Återställaren: medmänniska för utslagna*

1993 Sellin & Partner, Stockholm

Hofgren, Allan *Svenska trossamfund: historia, tro och bekännelse, organisation, gudstjänst- och fromhetsliv*

1990 EFS, Uppsala

Referenslitteratur

Keller, Rosemary Skinner Spirituality and social responsibility

1993 Abingdon press, Nashville

Marquardt, Manfred *John Wesley's social ethics : praxis and principles*

1992 Abingdon Press, Nashville

Levenstam ,Thorsten *Kyrklig diakoni och samhällets sociala omsorgsarbete omkring 1850- omkring 1975*

1981 Skeab/ Verbum, Stockholm

Wadensjö , Bengt *Kyrkans framtidsväg diakonin*

1986 Verbum, Stockholm

Kjäll, Thorsten *Korsets färger bära: berättelsen om Frälsningsarmén i Sverige under åren 1889-1982*

- 1981 FA-Press, Stockholm
- Levenstam, Thorsten** *Diakoni i välfärdssamhället: en handbok och inventering*
- 1968 Verbum/Kyrkliga Centraförlaget, Stockholm
- Lindberg, Erik** *Sankt Savas kyrka: serbisk-ortodoxa kyrkan i Sverige*
- 1983 Verbum, Stockholm
- Nielsen, Robert** *Betaniaforeningen og dens diakonisser*
- 1998 One Way Tryk, Højbjerg
- Nilsson, Sven** *Frälsningsarmén i Sverige 1981-2003 med historiska utblickar*
- 2006 FA-Press, Stockholm

Tidskrifter

Stridsropet: officiellt organ för Frälsningsarmén i Sverige

FA-Press

Hemsida

Välkommen till den ortodoxa kyrkan 1988 , om den ortodoxa teologins grund.

Av fader Anders Åkerström.

Den ortodoxa kyrkan.se

Den ortodoxa kyrkan S:t Basilius Helsingborg.

Hemsida

Wikipedia den fria encyklopedin ,Metodistkyrkan i Sverige.

Hemsida

Frälsningsarmen Copyright 2007 org. nr 80 20 06 16 88.

